PERŞEMBE
23 KÂNUNUŞANİ 1930
4 üncü sene, No 1419
KUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede:
1— Hindistanda istiklâl günü
2— Harici telgraflar
3— Son haberler
3 üncü sahifede:
1— Fabrika yaptıralım mı?.. yeni bir münakaşa kapısı
4 nücü sahifede:
1— Felek
2— Hikâye
3— Tiyatro tenkidi
5 inci sahifede:
1— Şehir haberleri

Yeni Avrupa'nın esasları

Bugünlerde müzakerelerine başlanmış olan Londra konferansı münasebetile cihan sulhünden ve bilhassa Avrupa'nın istikbalinden sıksık bahsolunmaktadır. Bir vaziyetin istikbalini tahmin edebilmek için evvelâ onun mazi ve halini iyice tetkik etmek lâzımdır. Avrupa'nın bugünkü siyasî nizamına vücut veren amiller nedir? Ve bunlar istikbalin huzuru sükûnu noktai nazarından ne dereceyee kadar sağlam teminat teşkil etmektedir? Cihan sulhünün tesisi münasebetile ilk evvel bu noktaların tavzihi icap eder.

Umumî harp denizci ve müstemlekeci zaferile nihayet bulunca vasatî ve şarkî Avrupa'nın toplayıcı iki büyük kuvveti de inhilâl etmiş oldu. Berlin, Viyana, ve Petrograd'ın tesir ve cazibesinden kurtulmuş olan bir çok kütlelere eni bir nizam vermek lâzım geliyordu. Sulh muahedelerini yapanlar bu nizamatı şu esasları göz önünde tutarak kurmak istediler: 1 — Milletlerinin kendi kendilerini idare etmek hakkı, 2 — Tarihî hak, 3 — Askerî menfaat ve zaruretler, 4 — İktısadî menfaatler.

Ancak bu esaslardan hiç biri de mutlak surette tatbik edilmiş değildir. Bunlardan her biri galip devletlerin işine menfaatine uygun olduğu derecede siyasî mülâhazaların tesirine tabi olmuştur. Bir kısım milletlerin, milliyet prensipinin icaplarından azamî derecede istifade etmek imkânı bahsedilirken, diğerlerine bu hak ve salâhiyet tanınmamıştır. O suretle ki şarkî ve vasatî Avrupa, asrın en kuvvetli siyaset aletlerinden biri olan milliyet esasına göre de tam ve kat'î nizamını bulmuştur.

Çünkü bir devlet teşkili için yalnız mlliyet prensipine istinat etmek, beynelmilel hayatın bugünkü vaziyetinden kâfi bir teminat teşkil etmemektedir. Müstakil bir devlet hayatının idamesi için emin hudutlar, ve hudutlar içinde iktısadî kifayet ve inkişaf imkânı da lâzımdır. Sulh muahedeleri, yeni teşekkül eden devletlere bu imkânı verebilmek için diğer bazı devletlere bir takım külfet ve servitütler tahmil etti. Polonya ve Çekoslovakya'nın denizle rabıtalarını temin masadile bazı Alman nehir ve limanlarına konulan kayıtlar bu nevidendir.

Büyük siyasî prensipler, bir milletin mevcudiyet ve istiklâli hususunda ilk heyecan ve hamleyi yaratabilirler. Fikir bazan maddeten müstakil olarak yaratıcı bir rol oynıyabilir. Ancak bir hayatın devam ve istikrarı da maddeye ve onun muhitine uymakla mümkün olur.

Şarkî ve vasatî Avrupa fikri siyasî itibarile belki bir tekâmül merhalesi geçirmiştir. Fakat siyasî hudutların iktısadî sahada yarattığı engeller şimdiden bu milletlerle beraber bütün Avrupa'yı kıvrandırmağa başlamıştır. Maddî zaruretlerin, coğrafî amillerin, zamanla siyasî kadroları parçalaması ihtimali vardır. Acaba Briand'ın Avrupa iktısadî federasyonu hakkındaki projesi, bu kadroyu kurtarmak için düşünülmüş bir çare midir?

ZEKİ MESUT

Mektepliler müsabakası

37 inci hafta bitti

37 inci hafta bitmiştir. Gazetemizde çıkmış olan haberlerden en mühimmini seçip Cumartesi akşamına kadar gazetemiz müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Mensucatın imaline ehemmiyet vereceğiz. 4 milyon liralık tesisatla bu ihtiyaç kısmen tatmin edilecektir

Mensucat istihsal programımızın başında bulunuyor

Ne olacak?

Hükûmet muktazi tahsisatı bütçeye koyacaktır

Fabrikatörlere azamî teshilât gösterilecek

Dahilden temini mümkün diğer ihtiyaçlar için alınacak tedbirler

Mensucat mütahassısı M. Vayze

Memleketimizin iktisadî müvazenesini temin etmek üzre hükûmet tarafından, bütün alâkadar mütahassısların raporları nazarı itibare alınarak lâzımgelen istihsal programı hazırlanmıştır.

Bu programda, bilhassa başlıca ihtiyacımız olan mamülâtla iptidaî mevadı memleketimizde mevcut bulunan eşyanın memleketimizde yapılması çareleri tasrih edilmiştir.

İthalâtın mühim bir kısmını teşkil eden mensucat ihtiyacının izâlesi, yapılacak işlerin başında bulunmaktadır. Her, şeyden evel en ziyade rağbet bulan pamuklu ve yünlü mensucatı ihtiyaca kâfi bir mikdarda imal etmek zarurî görülmektedir.

Memleketimizden 13 milyon liralık kambiyo gitmesine sebep olan yünlü kumaşlardan harcı âlem olan kısımların dahilde vücude getirilmesi için 6 milyon liralık tesisata lüzum olduğu tesbit edilmiştir. Şimdi mevcut olan yünlü mensucat fabrikalarının geçen seneki imalâtı 2 milyon lira kıymetindedir. Halbuki yünlü kumaşların istihlâk mikdarı 15 milyon lirayı geçmektedir. Yeni fabrikalar âlel'umum pamuklu eşya, Anadoluda sarfiyatı çok olan kapot bezi ve ince yünlüler için tesis edileceği paltoluk gibi kalın kumaşlar için mevcut fabrikaların tevsii kifâyet edeceği anlaşılmıştır.

Mevadı iptidaiyesi memlekette mevcut olan kâğıt, kösele, şeker, çeltik, deri, çini, soda, cam ve yağ sanayiine de ehemmiyet verilmektedir.

Mamafi istihsalâtın tezvidi ile birlikte eşya maliyet fiatının mümkün mertebe tenzili için icap eden esaslı tedbirlerin alınması da derpiş edilmektedir.

Bundan başka demir ve kömür sanayii de düşünülmektedir.

Yapılan tetkikat, teşviki sanayi kanunu sayesinde trikotaj, çukulata, çeltik, kurdela, fotin bağı, nebatî yağ, çorap, fanila ve şeker sanayiinin vücude geldiğini ve evvelce mevcut olan mensucat, debagat, değirmen, madenî eşya, sabun, ipekli mensucat, bakır kaplar, çimento ve itriyat imalâtının inkişaf ettiğini göstermiştir.

Hükûmet, başlıca ihtiyacımız, olan mamülâtın memlekette mümkün olduğu kadar sür'atle yapılabilmesi için millî müessesata icap eden kolaylıkları gösterecek ve lâzımgelen tahsisat ta bu seneki bütçeye vazedilecektir.

Bu tahsisatlâ Sanayi Bankasının faaliyeti çok ehemmiyetli surette tevsî edilmesi ve bazı sermayedarlarla müştereken lâzımgelen fabrikaların yapılması da muhtemel görülmektedir.

Sanayi Bankası mensucat fabrikalarını murakaba etmek ve istihsalâtın tezvidi ve daha ziyade tekemmül ettirilmesi çarelerile meşgul olmak üzre maruf Alman mütahassıslarından M. Vayze celbedilmiştir.

M. Vayze dün Feshane fabrikasında tetkikatta bulunmuştur. Alman mütahassısı bugün Hereke fabrikasını ve bir hafta zarfında diğer fabrikaları gezecektir.

Bankanın son mamulâtı meyanında frak gibi resmî elbiselik kumaşlar da bulunmaktadır.

Tütün işinde bandrol mu, inhisar mı faideli

Beh B.in beyanatı

Bandrol küçük sermayeleri yutar...

Şikâyetleri dinlemez şahsî inhisar ikame eder.

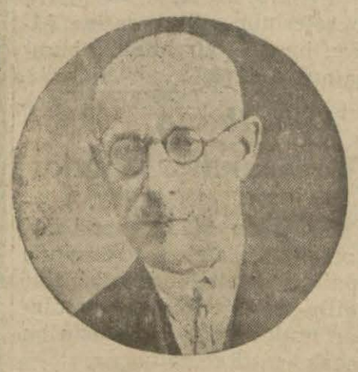

Tütün inhisarı umum müdürü Behçet Bey

Tütün inhisar idaresinin bilâ müddet temdidi hakkındaki lâyihaya İstanbul meb'usu Hüseyin ve Afiyon meb'usu İzzet B. lerin taraftar olmadıklarını ve noktai nazarlarını dünkü nüshamızda yazmıştık. Hüseyin ve İzzet B. lerin noktai nazarlarına göre tütün ziraatinin lâyik olduğu inkişafına inhisar manî teşkil etmektedir. Çünkü

(Mabaadı 5 inci sahifede)

Boğazlar

Komisyon Rus gemileri hakkında bir tebliğ neşretti

Rus gemileri mukaveleye riayet etmişlerdir

Boğazlar komisyonu dün Vasif Paşanın riyaseti altında toplanmış ve Cemiyeti akvama verilecek raporun son kısmını ihzara uğraşmıştır. Bu raporun nihayet bir hafta zarfında ikmal edilerek gönderilmesi mukarrerdir.

İçtimada Boğazdan geçen Rus gemilerinin haber vermeden geçtikleri hakkındaki işaat mevzubahsedilmiş ve Rus harp sefineleri nizamî eşkâle riayet ederek Boğazı geçtikleri için keyfiyetin gazetelerle tavzihi takarrür etmiştir.

Bu hususta atideki tebligat yapılmıştır:

Boğazlar Komisyonu riyasetinden:

Geçen cuma günü Boğazlar-

Komisyon içtima halinde

dan geçen "Parişkaya-Komuna" ve "Profintern" nam rus drednotuile kruvazörnün gûya Boğazlardan sureti mururları muahedeye muğayir olduğu ve âlelhusus geçeceklerini Komisyona usulen ihbar etmedikleri hakkında bazı ajanslar tarafından işaa edilen haberlerin hakikata muvafıkolmayıp, mezkûr gemilerin ahkâmı mukaveleye tamamile riayet etmiş oldukları komisyon kararile beyan olunur.

22/2/Kânun 1930

Yırtıkpara'arın tebdili için

Osmanlı Bankasile ihtilâf var mı?

Ali Rıza B.

Yırtık paraların tebdilinde Osmanlı Bankası tarafından ihtilâf çıkarıldığı bir gazete tarafından azmıştı. Maliye müsteşarı Ali Rıza B. den sorduk: Ali Rıza B. paraların tebdilinde Osmanlı Bankasının ihtilâf çıkardığı hakkında hiç malûmatı olmadığını söylemiştir.

İspanya kabinesinde

MADRİT, 21. A. A. — M. Andes maliye nezaretine tayin edilmiştir. Mumaileyhden inhilâl eden millî iktisat nezaretine de M. Caspedo tayin olunmuştur.

KANDİYE, 22. A. A. —Kandiyede bir yangın çıkmış, şehrin büyük bir kısmını harap etmiştir.

Eski evrakı nakdiye

Sui istimâli sakıt imperatorluk devrinde olmuştur

ANKARA, 22 A. A. — Eski evrakı nakdiyede vukua getirilen sui istimal münasebetile matbuatımızda vuzuhsuz ve müphem bir surette yapılan neşriyatın ecnebi matbuatına cümhuriyet evrakı nakdiyesinin mübadelesinde sui istimal vaki olduğu şeklinde aksettiği görülmüştür.

Yeni Cümhuriyet evrakı nakdiyesinin mübadele meselesi tam bir intizam ile icra edilmiş olup bu mübadelede kat'iyen hiçbir nevi sui istimal vaki olmamıştır. Bugünlerde yapılmış gibi gösterilen bu sui istimalin sakıt imperatorluk devrinde ve harbi umumide çıkarılan eski evrakı nakdiyenin o zamanlarda yapılan mübadelelerinde vukua getirilmiş ve Cümhuriyet idaresince bu eski sui istimallerin failleri hakkında tahkikat icra edilmekte bulunulmuş olduğunu ve bu eski evrakı nakdiyeden hiçbirinin elyevm tedavülde bulunmadığını tavzihe Anadolu Ajansı mezundur.

Para için

Idamı istenilen adamın muhakemesi

Dün muhakeme çok heyecanlı olmuştur

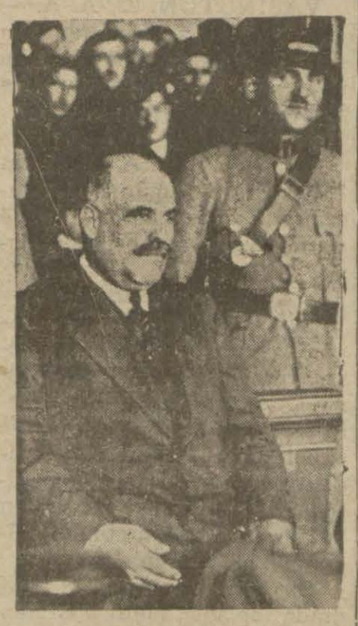

Katil Yakup Ef.

Dün ağırceza mahkemesinde şayanı dikkat bir katil davası rüyet olundu.

Hadisenin Aksarayda olması ve etrafında çok büyük bir dedikodu yapılması ve bilhassa maznunun müstantiklik tarafından idam talebile mahkemeye sevkolunması gibi hususiyeti vardı. Ağırceza salonu dış kapısına kadar dolmuştu. Davacı mevkiinde maktulün iki karısı ile 4 kızı ve mecruh Sabri efendi bulunuyordu. Davanın mevzuu şudur: Somyacı Yakup Efendi bir para meselesinden münazaalı bulunduğu Mustafa efendiyi 23 Teşrini evvel akşamı Lâlelide katil ve Sabri efendiyi cerhetmiştir. Davacılar kanunî cezadan başka 20 bin lira tazminat talebinde bulundular.

Maznun isticvabında kendisine tecavüz vaki olduğunu ve cinayetin kazaen olduğunu söyledi. Mahkeme hukuku umumiye şahitlerini dinledikten sonra müdafaa şahitlerinin celbine karar vererek davayı talik etti.

— 60 —

Millet Meclisinin Temmuz 336 içtimaında..

— "Yunan taarrüzü ve millî cephelerin bozulması, Mecliste büyük buhranı, şiddetli tarizat ve tenkidatı mucip olmuştu. Büyük Millet Meclisinin 13 Temmuz 336 içtimaında, taksirat ve idaresizliklerinden dolayı Bursa kumandanı Bekir Sami ve valisi Hacim Muhiddin beylerin ve Alaşehir kumandanı Aşir Beyin ne için bir divana tevdi edilmediklerinden dolayı Erkânı Harbiyei Umumiye riyasetinden ve Dahiliye vekâletinden istizah olunuyordu. Takrirler okundu. Bu takrir sahibi Afyonkarahisar mebusu Mehmet Şükrü Bey idi. Sinop mebusu Hakkı Hami Beyin de serian tecziye hususundaki israrı "bravo!" seslerile karşılanıyordu. Takrir sahibi olan Mehmet Şükrü Beyin:

"Biz mes'ul edildiğini görmek istiyoruz!" Feryadı üzerine istizah kabul ediliyor. İstizah günü olarak tesbit edilen 14 Ağustos 336 da Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi cevap verdi. Fakat bir türlü kanaat ve sükûnet hasıl olmuyordu. Karahisar mebusu Şükrü Bey anket istiyor. Diğer bir hatip, bazı zabitan ve kumandanların tecziyeleri tabiî olduğundan bahsederek müteaddit misaller tadat ediyor. Diğer bir hatip asker ric'at ederken bir kumandanın 36 deve eşya götürmüş olduğunu söylüyor. Başka bir hatip te Yunan ordusunun kısa bir zaman zarfında Akhisardan Marmara sahillerine varıncıya kadar bütün şehir ve köyleri yıldırım süratile istilâ eylediğinden bahsederek, Bursa felâketi dolayısile uğramış olduğumuz müthiş ziyan, cihan nazarında Anadoluda müdafaa denilen şeyin bir göz korkuluğu olduğuna umumî bir zehap uyandırmıştır, diyor ve mutantan hezimetin mesullerinin tecziyesini talep ediyordu.

Uzun ve hararetli devam eden münakaşalara benim de karışmam icap etti. Vaki olan elim vaziyette Meclisin teessür ve alâkasını takdir ettikten sonra efkâr vehissiyatı tatmin maksadile beyanat ve izahatta bulundum. Benim sözlerime karşı da vukubulan ufak tefek tarizlere cevap verdikten sonra izahat, kâfi görüldü.

Bu hararetli müzakere evvel 26 Temmuz 336 günü hafî celsede buna mümasil [illegible] zakere cereyan etmişti. Orada uzun izahatta bulunmamecbur olmuştum. Çünkü tesür ve teellüm neticesi olarak yapılmakta olan tenkitlerde, tekliflerde, bu mağlûbiyetin bap ve avamili hakikiyesi, [illegible]ki unutulmuş gibi idi. Bü felâketin müsebbibi olmak [illegible]re, daha teşekkül ve derul[illegible] mesuliyet edeli iki ay olmı[illegible] Heyeti Vekileyi mes'ul et[illegible] istihdaf olunuyordu. Bir ser[illegible] mütecaviz bir zamandanb[illegible] Yunan ordusunun İzmir [illegible] takasında yerleşmiş ve m[illegible]madiyen hazırlanmakta bu[illegible]muş olduğu ve buna muk[illegible] İstanbul hükûmetlerinin o[illegible]muzu mütemadiyen meflû[illegible]decek esbap ihzarile meşgu[illegible]duğu ve milletin kendiliğin[illegible] teşkil edebildiği millî kuvv[illegible]ri inhilâl ve imha ettirmeğe [illegible] olmaktan başka bir şey ya[illegible]dığı asla düşünülmüyordu, [illegible]ğer bu bir sene zarfında Yu[illegible] kuvvetleri karşısında, az, [illegible] bir vaziyet vücude getiri[illegible]idi ise bunun da beş on fed[illegible]rın kendiliğinden vukubul[illegible] olan azmü gayretleri mah[illegible] olduğunu nazarı insafa al[illegible] istemiyorlardı. Harekâtı [illegible]keriyeyi vaziyeti hakikiyeye [illegible]kıf olarak ve icabatı aske[illegible] nazarı dikkatte tutularak m[illegible]lea ve tetkik eden yoktu. S[illegible]nilen sözler, ya hissi ham[illegible] galeyanile ve yahut zaafı [illegible]eseri olarak feryat ve figan [illegible]linde dermeyan ediliyordu. [illegible] söyliyenler içinde, ender ol[illegible]la beraber akidei milliye ve [illegible]butiyeti vataniyesi meşkû[illegible]lanlar dahi vardı. Bu mev[illegible] bahsettiğimiz celsei hafiy[illegible] uzun beyanatım meyanında [illegible]hassa demiştim ki: Felâke[illegible]şa gelmeden evvel onun es[illegible]mania ve müdafaası düşü[illegible]mek lâzımdır. Geldikten s[illegible] teellümün faydası yoktur. [illegible]nan taarruzu vaki olmadan [illegible]vel, vukuu, kuvvetli ihtima[illegible] ihilinde idi. Eğer, buna [illegible] esbap ve tedabir ittihazedil[illegible]miş ise bunun mes'uliyeti, [illegible]kiye Büyük Millet Meclisin[illegible] onun hükûmetine ait olar[illegible]

(Bitmedi)

Oda meclisi toplandı

Dünkü köprü gene asma tazelendi

Ticaret ve sanayi odası meclisinin dünkü içtimaında mühim meseleler müzakere edilmiştir.

Celsenin açılmasını mütea-

kip zabtı sabık okunmuş v[illegible] sırada asma köprü etrafınd[illegible] reyan eden müzakereler de[illegible]lenmiştir. Asma köprü bah[illegible]

(Mabadı altıncı sahifed[illegible]

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

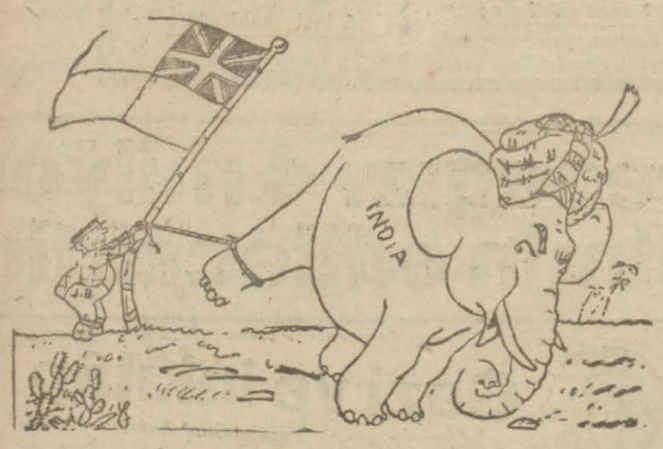

Bu karikatürde İngiliz diyor ki:
— Bayrağı kurtarmak için filin (yani Hindistanın) İpini gevşetekten başka çare yok..!

Kurtuluş yolunda

Hindistanın istiklal günü ilân ediliyor

26 kânunusani de yeni bir kongre toplanacak ve o gün Hint istiklâl günü ilân edilecektir

Londradan yazılıyor: — Hindistanda acaba neler oluyor?.. Millî kongre malûm olan şehirde toplanıp dağıldıktan sonra vaziyet nedir..? Bunu öğrenmek için elimizdeki yegâne vasıta İngiliz gazeteleridir. Alabildiğimiz malûmat ta bu gazetelerin orada bulunan muhabirleri tarafmdan ne veriliyor-sa o dur. Biz de bu malûmattan bazı şeyler çıkarıp nakledelim:

Millî kongreye iştirak edenlerin Hindistandaki hükûmet meclislerdeki memuriyet ve salıklardan çekilmelerine karar verilmişti. Fakat Hindistandan gelen haberlere göre bu karar tâbi olup ta azalık ve memuriyetlerini feda edebilenlerin pek azdır..! Bununla beraber millicilerin reisleri bunların sayılarını artırmak için uğraşıyorlar. Yalnız meselâ meclisten istifa edenler gene intiham edildikleri takdirde bu meclise gene iştirak edecekler-mi..! Demek ki bu istifalar fiilen bir şekilden ibaret imiş!..

Millî kongre istiklâl kararile bitiştiktan sonra Hindistanda yeni kongrenin kararlarını kabul ettirmiyenlere de başka bir kongre teşkiline çalışıyorlar.

Kânunusaninin 26 ıncı günü millicilerin Hindistanın her tarafında umumî bir tezahür yapmak için hazırlanıyorlar.

Bunlara muhalif olan taraf ta

Mahatma Gandi'nin milli kongrede alınan bir resmi

millicilerin harekâtını akamete uğratmak için oğraşıyorlar.

26 Kânunusani milliciler tarafından Hindistan için "İstiklâl günü" diye ilân edilecektir. Fakat şayanı dikkat olan bir şey

millicilerin neşrettikleri gazetelerdeki son neşriyata bakılırsa kongre Hindistanın istiklâline değil, istiklâlin bir gaye olduğunu ilân etmiştir. Yoksa millî kongre İngilizlerle müzakere etmesını büsbütün pamak karar vermemiştir!

Bu ne demek? Şu demek oluyor ki millî kongrenin reisleri bir bir siyaset takibine lüzum görmüşler. Millî kongre mu-

halif olanların ne kadar kuvvetli olduğunu temamile bilen yok. Malûm olan keyfiyet Hindistan da garip bir karışıklık olduğudur. İngiliz gazeteleri bu karışık vaziyetten millicilere muhalif olanların istifade etmelerini tavsiye eder gibi bir lisan kullanıyorlar. 26Kânunusani günü milliciler tarafmdan tezahürat yapılırken kanlı bir takım vak'aların çıkmasından korkulmaktadır.

Hindistandaki Gençler cemiyeti mensupları tarafından bir takım taşkınlıklar yapılacağı ileri sürülüyor. Fakat millicileri sanki bir iğtişaş unsuru gibi göstermek istiyenlerin bu kabîl neşriyatını ihtiyatla okumak lüzumu kendiliğinden anlaşılır.

Yeni bir dedi kodu Hindistan nezareti müsteşarıMr. Russel tarafmdan ahiren Hindistanın mukadderatı hakkında irat edilen bir nutuk Hindistanda son derece heyecan uyandırmıştır. Mr. Russel bu nutkunda Hindistanın değil istiklâle, daha Dominion idaresine bile lâyik olamadığını söylemiştir. İşte bu sözler Hindistanda galeyan uyandırmıştır. Bunun üzerine Russel sözlerini tevil etmek mecburiyetinde kalarak Hindistana bir beyanname yollamıştır. Bu beyannamesinde Hindistan müsteşarı nutkunu pek eksik bir tarzda Hindistana kablo ile bildirmiş olduğunu söyliyerek diyor ki:

"Uzun müddet için Dominion şekli idaresi mümkün değildir; diye bir cümle kullanmadım. Söylediğim şey demokrasi tesisatının bizim memleketimiz de uzun zamana muhtaç olduğu ve gene mükemmel olmadığıdır. Herkesin azamî menafii dahilinde Hindistan ile üzerinde işlenecek bir sureti tesviye bulabileceğimizi ümit ediyorum. Bu hususta amele fırkası mutlak surette samimîdir."

Maamafih millicilerin rüesası Russel nederse desin Hindistan millî hareketinin böyle sözlerle tevakkufa oğramiyacağını söylemişlerdir.

Hindistan meselesi tabiîdirki daha pek çok kendinden bahsettirecektir. Çünkü mesele halledilmek şöyle dursun daha pek buhranlı safhalar geçirecektir.

Müsteşar Russel bir taraftan nutkunu tevil ederken diğer taraftan bazı İngiliz gazeteleri de böyle bir tevile lüzum olmadığını, çünkü müsteşarın, Hindistan henüz değil istiklâle daha Dominion idaresine bile lâyik olmadığı hakkındaki sözünün bir hakikat olduğunu yazıyorlardı. Görülüyor ki İngilizler bu Hindistan meselesinde inat göstermek arzusundan

İngilterede
Nutuklar
Barî konferansın gayesi..

Hatipler maksatlarını serbestçe anlatmalıdırlar

LONDRA, 21. A. A. — Bahrî konferansın açılma celsesinde irat edilen nutuklarda muhtelif heyetlerin maksatlarına ve programlarına dair hiç bir sarahat yoktur. Devletlerin mütekabil vaziyetleri hususî müzakereler esnasında teayyün edecektir. Binaenaleyh, bu akşam M. Stimson tarafmdan verilecek hususî ziyafet esnasında M. Tardieu, M. Briand M. Mac Donald ve M. Henderson arasında vuku bulacak görüşmelere büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

M. Tardieu ne diyor?

LONDRA, 21. A. A. — Bahrî konferansın küşadı münasebetile İngiltere kralı tarafmdan irat edilen nutku müteakip dominyonlar mümessillerile mürahhas heyetler reisleri birbirini müteakip söz almışlardır. Nutukların heyeti mecmuasmdan hasıl olan intiba mürahhasların bir tesanüt eseri vücuda egtirmek icin samimî bir niyette bulundukları anlaşılmaktadır.

M. Tardieu, fikrini uzun uzadıya izah ve tefsir etmiştir. Mümaileyh, netice olarak mahdut bir teşebbüs teskil etmekte olan bahrî konferansın kazanacağı müvaffakiyetin tahdidi teslihat sahasında sarfedilecek mesainin müvaffakiyetini mümkün kılacağını beyan etmiştir. Mevzu bahis olan mesele sulhun her devletin ihtiyacmı nazarı itibare almak suretile tensiki için kat'î bir tecrübe yapmaktır.

Japonlar ve İngilizler

LONDRA, 21. A. A. — İngiliz heyetinin bütün erkânı dominyonlar mürahhasları da dahil olduğu halde bu akşam Japon heyetile bir saat görüşmüşlerdir. Kral, Sandringham'a avdet etmiştir.

Amerikada ne düşünüyorlar

VAŞİNGTON, 22. A. A. — Londra bahrî konferansının mes'ut başlangıcı dolayisile burada büyük bir memnuniyet hissedilmektedir.

Hususî mesai

LONDRA, 22. A. A. — Bahrî konferans bugün toplanmamıştır. Bugün, hususî mesaiye ve müşaverelere tahsis edilmiştir.

Denizlerin hüriyeti

LONDRA, 21. A. A. — Avam kamarasında bir süale cevap veren başvekil M. Mac Donald, denizlerin hüriyeti meselesinin tetkiki için İngiliz ve Amerikan hükûmetleri arasmda müzakerat cereyan etmediğini, fakat İngiliz hükûmetinin bu meseleyi tetkik etmekte olduğunu beyan etmiştir.

Başvekil, bu meselenin Londrada toplanan bahrî konferansta bir müzakere mevzuu teşkil etmiyeceğini de ilâve eylemiştir.

Tayyare kongresi

LONDRA, 21. A. A. — Bir askerî bombardıman tayyaresi Sudbury civarında sis dolayisile yere düşmüş, iki rakibi telef olmuştur.

Hindistanda
Valii umuminin kalması için

YENİ DELHİ, 22. A.A. — Teşrii meclis millî âzasından M. İswarsaran bir takrir tevdi ederek valii umumî lort İrwin'in valiliğinin bir sene daha temdidini talep etmiştir. Lort İrwin 192 senesinden beri valilik makamında bulunmaktadır. Valilik için resmî bir müddet yok ise de taamüm mucibince bu müddet 5

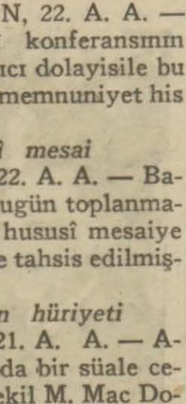

Lord İrwin

Bugün
Alman Devlet Bankası

La Haye konferansında şark tamiratı hariç olmak üzere her şey iyi gitti... denebilir. Alman Devlet Bankası müdürü Dr. Schacht tarafmdan ortaya çıkarılan mesele konferansta hayli sarsıntıya sebebiyet verdi. On bir aydan beri uğraşılan, üzerinde çalışılan Young plânı buhâdise ile yıkılıpmahvolacak mıydı..? Bu kadar uğraşıldıktan sonra buna ihtimal verilemez. Esasen hazırlanmış bir eserin yıkılması mes'uliyetinihiç bir taraf üzerine alamaz. Alman Devlet Bankası müdürü ne yapmak istemişti..?

Tamirat tediyatı için tesis edilecek bankaya AlmanDevlet Bankası da sekiz milyon dolar vermek suretile sermayeye iştirak edecektir. Fakat bankanın müdürü olan Dr. Schacht bu parayı vermek için alacaklılardan bir takım şeyler istemiştir. Fakat hâdise gene Dr. Schachtın israrından vazgeçmesile kapandı. Çünkü Almanyanın mukadderatını idare etmek mes'uliyetini deruhte eden devlet adamları ikinci La Haye konferansının artık kat'î bir neticeye varmak ve umumî harbin tesviyesi işini bitirmek üzere bulunduğu bir anda mevcut ahengi bozamazlardı. Onun için banka müdürü de ister istemez ilk vaziyetinden geri döndü.

Dr. Schachtın ortaya attığı mesele başka bir netice daha tevlit etti ki o da Alman devlet Bankasının haiz olduğu muhtariyetin hududunu tayine bundan sonra olsun lüzum olup olmadığı keyfiyetidir. Berlin Hükûmeti Beynelmilel Tamirat Bankası için verilecek sermaye meselesinde diğer malî müesseselerle müzakereye girişmiştir. Prusya Devleti tarafmdan yüz elli sene evvel tesis edilen bir devlet bankası vardır ki bütün hisseleri bu hükûmetin elindedir. Şimdi bu banka Prusya Hükûmetinden ayrılarak ticarî bir mahiyet alacaktır. Bundan başka bir de ayrı bir müessesei maliye vardır ki 40 milyon altın mark sermaye ve 20 milyon altın mark ihtiyatı vardır. İşte Alman Hükûmeti bu iki mühim müessese ile müzakereye girişerek Dr. Schachtın karşısında kendi hattı hareketinden dönmemeğe ve Young plânı mucibince beynelmilel bankaya iştirake bu müesseseleri iştirak ettirebilecektir.

Meselenin bu cihetleri bittabi Almanya hükûmetine âit bir keyfiyettir. Bütün bu dedikodular arasında şayanı dikkat olan nokta Alman Devlet Bankasının haiz olduğu muhtariyetin genisliğidir. Devlet Bankasının müdürü açtığı mücadele ile geçenlerde Alman kabinesinde maliye nazırı ile müsteşarını düşürdü, değiştirtti. Bu kadar kuvvetli bir mevkide olan bir şahsiyete karşı hükûmetin tesebbüs ettiği şey şimdi Devlet Bankası nizamnamesini değiştirmek istemektir. Bu nizamnameye şöyle iki madde konmak isteniyor:

1 — Devlet Bankası BeynelmilelTamiratBankasına iştirak edecektir;

2 — Devlet Bankasının müdürü nizamnameye riayet etmezse tebdil edilecektir.

Mamafi Alman matbuatının ve bilhassa malî mahafilin efkârına tercüman olan gazetelerin dediğine göre Dr. Schacht yalnız şimdi değil beynelmilel banka tesisinden sonra da mühim roller oynamakta devam edecektir.

Almanyada
Konferans hakkında izahat

BERLİN, 22. A. A. — M. Fon Kurtiyüs Lahey konferansında elde edilen neticeler hakkında reisicümhur Hindenburga izahat vermiştir. Reisicüm-

Fransada
Münakaşalar
Ceneral Weygand ale yhinde bulunuyorlar

Meclisde istizahın tehiri kabul edilmiştir

PARİS, 21. A. A. — Meb'usan meclisinde M. Majino ceneral Veygand'ın erkânı harbiyei umumiye riyasetine tayini hakkında sosyalist meb'uslardan M. Hymans tarafmdan verilen istizah takririnin müzakere hususunun tehrini talep etmiştir. M. Hymans, ceneral Maurin'in M. Poincare tarafmdan ihzar edilmiş olan emirname ile bu makama getirilmek istenilmiş olduğunu ve teknik olmıyan bir takım esbap dolayısile bundan sarfı nazar edilmiş olduğunu teyit etmiştir, Mumaileyh, sağ cenah matbuatının ceneral Veygandın bir darbei hükûmet icra edebilecek kabiliyette olduğuna kani bulunduğunu temin etmiştir. Komünist meb'uslardan M. Cachin ceneral Veygand'ın Lehistanda yapmış olduğu iş-

Ceneral Weygand

leri hatırlatarak mumaileyhe şiddetle hücum etmiştir. Bunun üzerine M. Painleve meseleye müdahale edeceğini ve çünkü erkânı harbiyei umumiye reisile ordu müfettişi umumîsinin makamlarında ipka ve sulh zamanında başkumandanlığa bir muavin ceneralin getirilmesini derpiş eden emirnameler ihzar etmiş olduğunu beyan etmiştir. Mumaileyh, harbiye nazırının müstemlikât nazırı tarafmdan tasvip edilmiş olan bir karara tamamen muhalif diğer bir karar ittihaz etmiş olduğundan dolayı fevkalâde hayrete düşmüş olduğunu ilâve etmiştir.

Hatiplere cevap veren M. Majina ceneral Veygand'ın intihap edilmiş olduğunu, çünkü mumaileyhin ordunun itimadını haiz ve bütün Fransanın minnet ve şükranına hakkı olduğunu ve şükranına hakkı olduğunu ifade etmemiş olan mumaileyh hakkında şüpheye düşmenin çirkin birşey olduğunu söylemiştir.

İstizahın tehiri reyi işari ile ve büyük bir ekseriyetle kabul edilmiştir.

Feci bir tayyare kazası

HAVR, 22. A. A. — Bir futbol maçına iştirak etmeğe giden 4 yolcuyu hamilen 19 Kânunusanide Ainiens den hareket etmiş olan tayyarenin enkazı Dieppe'in simalinde bir kayalık üzerinde bulunmuştur. Tayyare sis dolayısile yolunu şaşırmış olup, içindekilerin cümlesi ölmüştür.

Sarre meselesi

PARİS, 21. A. A. — Sarre meselesinin müzakeresine Alman heyeti murahhasası buraya avdet etmiştir.

Amerikada
Reisicumhur nutku

VAŞİNGTON, 21. A. A. — Reisicümhur M. Hoover bahrî konferansın açılma resminde İngiltere kralı tarafmdan irat edilip telsis telefonla neşrolunan nutku dinlemek için bu sabah saat 5 te kalmıştır.

İşsizler azalıyor

VAŞİNGTON, 21. A. A. — Reisicümhur M. Hoover ticaret nezareti tarafmdan kendisine bildirilen istatistiklerin geçenlerde Nevyork borsasında zuhur eden büyük buhrandan beri ilk defa olarak işsizler adedinin azaldığını göstermekte

Son Haberler

İktısat programının malî kısmı

Başvekâlette üç saat devam eden mühim bir içtima yapılmıştır

ANKARA, 22. (Telefonla) — Dün akşam Başvekâlette İsmet Paşa Hazretlerinin riyasetinde üç saat devam eden bir içtima aktedilmiştir. Bu içtimada maliye vekili, varidat umum müdürü, maliye kavanin müdir,i bütçe müdiri Beyler hazır bulunmuşlardır. Duyduğuma göre içtımada iktisat programmın malî kısmı hakkmda müzakerat cereyan etmiştir.

Müddei umumilere mahsus kurs dün açıldı

ANKARA, 22 (Telefonla)— Bugün 3,5 te müddei umumilere mahsus kurs, Adliye vekilinin huzurile küşat edildi. Vekil Bey kursa iştirak eden müddei umumilere itaben bir nutuk irat etmiştir.

Nutku müteakip müdür Veli Bey kürsüye gelerek kanunun malî hakkmda ilk konferansını vermiştir.

Istatistik müdürlüğü binasında Başvekil Pş. için bir oda tahsis edildi

ANKARA, 22. (Telefonla) — İstatistik umum müdürlüğü binasmda Başvekil Paşaya bir oda tahsis edilmiştir. İstatistik muamelâtile yakında alâkadar olan İsmet Paşa Hazretleri sıra buradaki makamında çalışcaktır.

Beynelmilel polis kongresinde hükûmetimizi kim temsil edecektir

ANKARA, 22. (Telefonla) — Kânunusaninin yirmisinde Viyanada toplanacak olan beynelmilel polis kongresine polis müdiri Şerif Beyin iştirakinden sarfmazar edilmiştir. Kongrede hükûmetimizi Viyana sefareti başkâtibi temsil edecektir.

Türk - Alman ticaret muahedesi

Aldığımız malûmata göre Türk—Alman muvakkat ticaret muahedesi dün Ankarada imza edilmiştir.

Asıl ticaret muahedesini müzakeratı cereyan etmekte-

Adliye müsteşarının beyanatı

İstanbul Adliyesinde tebeddülât yapılmıyacak

Yirmi gün evvel İstanbula gelmiş olup adliye işleri tetkikatile meşgul bulunan adliye müsteşarı Ferit Bey kendisini ziyaret eden bir muharririmize faaliyeti hakkında şu izahatta bulunmuştur:

"— İstanbuldaki adlî teftişatım hakkında teftişatın mahrem olması hasebile, bir şey söyliyemiyeceğim. Ancak icraata gelince bunun bir neticesini yani Üsküdar icra dairesinin küşadını yazdmız.

Maamafih tetkikatım henüz nihayet bulmuş değildir. Bu meşguliyetimin merkezi sikletini icra işleri teşkil etmektedir. İstanbul adliyesinde yapılacak tebeddülât rivayeti asılsızdır. Tebeddülât katiyen mevzuubahs değildir. Bir kaç gün sonra tetkikatım nihayet bulacak ve Ankaraya gideceğim".

SPOR

Futbol heyetinden 24/1/1930 tarihinde yapılacak likmaçları aşağıda yazıldır.

Fenerbahçe sahasında
İkinci takımlar

Hilâl Altınordu — Topkapı saat 10,30 da Hakem Galip B.

Beylerbeyi — Süleymaniye saat 11,45 te Hakem Galip B.

Birinci takımlar

Hilâl Altınordu — Topkapı Kumkapı saat 13,15 te Hakem Refik Osman B.

Beylerbeyi — Süleymaniye saat 15 te Hakem Refik Osman Bey.

Taksim Stadyomunda
İkinci takımlar

İstanbulspor — Fenerbahçe saat 10,30 da Hakem Sedat Feriza B.

Beşiktaş — Galatasaray saat 11,45 te Hakem Saim Turgut B.

Birinci takımlar

İstanbulspor — Fenerbahçe saat 13,15 te Hakem Adil Gerey Bey.

Beşiktaş — Galatasaray saat 15 te Hakem Saim Turgut B.

Malta Çetesi
F. A. N.

Yazan : Aka Gündüz

25 Kânunusani Cumartesi gününden itibaren "Politika,, gazetesinde tefrika ediliyor.

Makale, hikâye ve romanları bütün her sınıf okuyucular tarafından büyük bir zevk ve merakla takip edilen kıymetli muharrir Aka Gündüz Beyin iki aydanberi hazırlamakta olduğu "Malta Çetesi: F. A. N." isimli nefis eseri 25 kânunusani Cumartesi gününden itibaren "Politika" refikimizde intişara başlayacaktır. Bu harikulâde eser Umumî harbi takip eden feci mütareke devresinde Maltaya sürülen ve işkenceler içinde senelerce yaşayan vatandaşlarımızın ıstıraplı ve felâketli hayatını tasvir ediyor.

Bu acı sergüzeştler bilhassa Aka Gündüz Bey gibi muktedir bir muharririn kaleminden çıktığı için büsbütün şayani dikkat bir mahiyet almıştır.

Malta Çetesi F. A. N.

Şimdiye kadar yazılan her nevi hatıraların en heyecanlı ve halecanlısıdır. Bir çok hususî suikastları, cinaî hareketleri ve neticelerini gayet açık, gayet samimî bir lisanla ifşa etmektedir.

Malta çetesi F. A. N. tefrikasını muhakkak takip ediniz.!

...asa...gi taraf haklı, hangisi haksız?

...oluk...r münakaşa mevzuu açıldı!

...lekette yeni ...kalar tesisi ...tediye mu...enesi için ...arlı mı, fay...dalı mı?

...ı birliği ve ti...odası umumî ...eri ne diyorlar

Vehbi Bey

...kirleri aksi bir netice ile karşılaştır...namak için tedbirlerde isabetli ve kuvvetli olmak lâzımdır

...sarruf ve iktisat fikrinin hakimiyeti hergün bir az daha ...te güç buluyor. Bunun tabiî bir neticesi olarak yerli ...karşı halkın rağbeti de mütemadiyen artmaktadır. ...mevcut fabrikalar bütün ihtiyaçları tatmin edebilecek ...istihsal kudretine mâlik değildirler. Bu itibarla mem...brika adedini arttırmak icap etmektedir. Tedricî bir ...n şevki altında Türk sanayiinin büyümesi ve yeni ...kurulması tabiîken ortaya sürülen bir fikir var:

...ba yeniden yeniye fabrikalar yapmak, makinalar getir...rar harice birçok paramızın çıkmasına âmil olmaz mı? ...anda bir kısım fabrikaların işliyeceği mevaddi iptida...ariçten getirmege mecbur olacağız ve bu yüzden de ...ımız Avrupaya gidecek. Fabrika yapalım fakat bunu ...yeni heves..." gibi hep birden değil tedrici bir inki...derek... ve bir muvazene tesis ederek..."

...i birliği ne diyor?

...anayi Birliği kâtibi ...Nazmi Nuri Bey or...yapılacak tadilâtı ...kate alarak hazırlanan rapo...rar husulünü vücude getirecek amillerden biri olur."

Vehbi Beyin fikirleri

...bu fikirlere şöyle ...ektedir:

...a, artmakta olan ...n istihsal vasıtası ...le âlelhusus mem...çok esaslı ve tet...bir mevzudur. Her ...uhit için bir refah ...geçinme yuvasıdır. ...bir sınaiyatı olan ...t ve ihracata ait ...t etmiş ve bu su...milliyeyi mümkün ...dahilde bırakmış ...sınaî kudreti ...akçası ...ihtiya...melid... — Her ...a gö... — Tic... vergi... ...ret teş... Beyann... ...n teme... — Dört... ...anname... tahfifi. ...Heyeti ic... ...üncü m... ...nemiş 4,... ...anıdır. Bir ...da için yapa...rlık en müsmir fe... Çünkü sanayiin te...mek yerli mamulâ...nevaddi mümkün ol...içeriye sokmaması ...le memleketin ser...arya akmayıp içeri...mektir. Bu da it...hracatın tevazünü ...ambiyo meselesinin ...residir. Sanayiin te... her sene harice a...milyonlarca işçilik ...lekette ...alacak ve ...numerolu ha...kadar pa...yü Armaoyane iltihak ...le eşyalar ...yat paha...yede suretiyle...ektir. Ni...ayet zarif ...ahalı yeri ...r mobilyalar...idat yani ...er, nadide ...derecede ...imarten salo...halk için ...ı Lui şeklin...ır. ...ltuklar, eski... ...blolar ampir... lûtfu ta...ır biblolar, ...ziraattan ...atleri, Çin J...nayie ih...vir kutular, ...ız bir şu... vazolar, A...mtakada ...en) markal...üzel fikir...eklinde kar...lit eder. ...itiri oyun m...şihtiyaç...ve Şamdan, ...rabi eşyalar, ...şyai beytiye. Müşteriz ...l halıları. Ondördüncü Lui şek...hakikî bir komod, Ampir şek...hakikî bronzlu bir masa. Konse...hsus nefis bir piano. Pey süren ...% de 25 teminat alınır.

Ticaret ve sanayi odası umumî kâtibi Vehbi Bey de bu mevzuu etrafında şunları söylemektedir:

— Fabrikalar bir ihtiyaca tekabül etmek ve müsmir netice vereceğinden emin olmak suretile yapılırsa memleket için muhakkak faidelidir. Bunun aksinde beraber fakir çok muhtemeldir.

Fikrimce iyi bir düşünce ve iyi bir hesapla neticeden emin olarak yapılan fabrikadan memlekete zarar gelmesi muhtemel değildir.

Yıldızları barışmamış

Sütçülerle inekçiler birleşmiyorlar

Sütçülerle inekçiler arasında anlaşamamazlık devam etmektedir.

Bunlar geçen sene birleşmişlerse de müsbet bir iş görememişlerdir.

Dün bu cemiyette tekrar ayrılmak mı yoksa bu vaziyete devam mı lâzım geldiği hakkında görüşebilmek için bir içtima yapılacaktı. Bu içtimaa inekçiler de sütçüler de iştirak etmediğinden yapılamamıştır.

Yangını haber vermiyen memurlar

Polis divanına tevdi edilecekler

Beyoğlundaki yangın gecesi vazifesi başında bulunmayan memurlarla yangını vaktinde Vali Beye haber vermeyen santral memurları hakkındaki tahkikat bitmiştir. Bu hususta ihmâli görülenler polis divanına verileceklerdir.

Vazifeşinas bir memur

Hocapaşa idarei hususie tahsil şubesi muakkip ve tahsildarı Şerif İbrahim beyin mükellefle re gösterdiği teshilât ve hüsnü muameleden bâhis bir çok karilerimizden müteaddit mektuplar alıyoruz. Makamı aidinin nazarı dikkatine arzederiz.

—o—

Bursa Türk ocağında

Bursa 22 (Milliyet) — Darülfünun müderrislerinden Sa... ...eyler tarafından ...a iki mühim kon...

Adliyede

Bir katil hakkında karar

Kasım 15 seneye mahkûm oldu

Ağırceza mahkemesi dün bir katil hakkında karar vermiştir.

Haziranın 12 inci günü Beyezıtta Çekmeçe yollarının tamiri meselesinden çıkan bir münazaada Dilberi öldüren kaldırımcı Tahir Kasım ile yalan şehadetten gayri mevkuf muhakemesi görülen Celâl maznun olarak mahkemede hazır bulunuyorlardı.

Mahkeme Celâlin muafiyetine, Kasım Tahirin Dilberi mingayri taammüdin katilden cezayi ferilerile birlikte 15 sene ağır hapsine ve vereseye 1000 lira tazminat itasına mahkûmiyetine karar verdi.

—o—

Resimliay hakkındaki tahkikat bitti

Resimli Ay mecmuasında neşrolunan "Savulun geliyorum" ve "Köyümde neler gördüm" serlevhalı yazılar dolayısile mezkûr gazete aleyhine devam olunan adliye tahkikatı nihayet bulmuştur. Dava evrakına vaziyet eden ikinci müstantik Bekir B. mes'ul müdür Behçet ve muharrir Emin Türk Beyler hakkında ...kararnamesini ...tanzim ve ait olduğu makama tevdi etmiştir.

Bu hususta yaptığımız tahkikata göre müstantik ...mesinde «Sa... ...k kararna... ...avulun geliyorum» ...ismi Türklüğü ve Reisicümhur Hz. ni tahkir mahiyetinde ve ceza kanununun 158 inci maddesine mümas görmüş ve mevkuflar hakkında lüzumu muhakeme kararı vermiştir.

Türklüğü tahkir davaları asgarî 3 sene ağır hapsi müstelzim olmasına ve bu gibi işlerin mercii rüyeti ağırceza bulunmasına göre ResimliAy davasına da çok yakında ağırcezada bakılacaktır.

—o—

Marmara faciası

Yunan kaptanı gayri mevkuf muhakeme edilecektir

Marmara açıklarında Yunan bandıralı Hrisi vapuru ile Bulgar bandıralı Varna vapuru arasında vukua gelen musademeye ait adliye tahkikatı nihayet bulmuştur. Hadiseye vaziyet eden müstantiklik kararnamesini yazmış ve ait olduğu makama vermiştir.

Haber aldığımıza göre Yunan gemisi süvarisinin mesuliyeti tesbit edilmiş ve hakkında ceza kanununun 383 üncü maddesi mucibince lüzumu muhakeme kararı verilmiştir. Hrisi kaptanı cürmüne temas eden madde dolayısile ağırcezada ve gayri mevkuf olarak muhakeme edilecektir. Müstantikliğin talep ettiği madde 5 seneye kadar ağır hapis cezasıdır.

—o—

Kunduracı Ahmedin davası

Kasımpaşada Bahriye caddesinde kasap Ahmedi öldüren kunduracı Ahmedin muhakemesine devam olundu.

Mahkeme müdafaa şahitlerini dinledi. Şahitler maktulün elinde silâh görüklerini bildirdiler. Neticede müdafaa ve keşif için dava talik edilmiştir.

—o—

Eski reji aleyhinde bir dava

Eski rejiden açığa çıkarılanlar, eski reji aleyhine Yunanistanda bir dava açarak 500 bin tün inhisar rTeadğı si,-y' f â lira tazminat istemişlerdir. Tütün inhisarı umum müdürü Behçet B. bu dava ile tütün inhisarının alâkası olmadığını söylemiştir.

Tapu kayıtları

İstanbul'da bulunan tapu kuyudatının Ankara'da inşa edilmekte olan mahzenlerine nakli ancak ilk baharda mümkteyiz.

POLİSTE

Perili ev

Tehdit mektuplarını yazan kim?

Bu işte Ziya'nın parmağı var.

Bir müddet evvel Fatih'te Çarşamba'da rüsumat memurlarından Mehmet Ef. nin evine cinlerin dadandığını ve tehditkâr mektuplar bırakıldığını ber tafsil yazmıştık.

Öğrendiğimize göre polis tahkikatı neticesinde cinlerin mahiyeti ve mektupları yazan kim olduğu meydana çıkmıştır.

Bu, merhum Mehmet Ef.nin karısının kardeşinin kain biraderi Ziya'dır.

Tehditkâr mektuplar, aile arasında çıkan bir kavga neticesinde yazılmış mektuplardır.

—o—

Bir motör parçalandı

Rizeli Hayri efendinin idaresindeki "Sabah yıldızı" namındaki motör Heybeli ve Burgaz adaları arasından geçerken makinesi bozulmuş. Burgaz adası üzerine düşerek kayalara çarpmış parça parça olmuştur.

Motörün içindekiler kurtulmuşlardır.

—o—

Karanlıkta hırsız

Ayasofyada doktor İsmail Hakkı Beyin evine hırsızlık kasdile girmeğe çalışan Vedat isminde bir sabıkalı polisler tarafından yakalanmış ve üzerinde iki tarafı keskin bir büyük kama çıkmıştır.

—o—

Palto sirkatleri

1 - Yüksekkaldırımda Totonya klübünün elbise odasından iki manto ile bir palto meçhul bir hırsız tarafından çalınmıştır.

2 - Yeldeğirmeninde oturan Nihat Beyin evine hırsız girmiş ve iki manto ile bir palto çalmıştır.

—o—

Halıyı aşırmışlar

Pangaltıda Beynelmilel fakirhaneye bir fakiri kabul ettirmek üzre gelen iki meçhul şahıs kıymetli bir halı seccadeyi alarak savuşmuşlardır.

—o—

Kira vermemek için

Balıkçı Aziz isminde biri Beşiktaşta oturduğu evin sahibi Mehmet ağaya ev kirası vermemek istemiş ve Mehmet ağayı güzelce dövdüğü gibi iki elde silâh atmıştır. Mermiler boşa gitmiştir.

—o—

Azılı hırsız yakalandı

Tayfur isminde bir sabıkalı Davutpaşada mahallebici Abdullâh ve bakkal Dimonun dükkânlarını soyduktan sonra firar ederken Haseki polis merkezi muavini Nuri B. tarafından yakalanmıştır.

—o—

Yeni camide yangın

Gece yeni camide elbise Karlonun dükkânından yangın çıkmışsa da sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

—o—

Azılı sarhoşlar

Kumkapıda balıkçı Ahmet, Maksut ve Cemil isimlerinde üç kişi gece Kumkapıda bakkal Nikonun dükkânına girerek bir şişe rakı almışlar ve kendilerini yakalamağa gelen polis memurlarını yüzlerinden yaralamışlardır.

—o—

Karmanyola vak'ası faili yakalandı

Son günlerde Taksim civarında karmanyola vak'alarının çoğaldığı ve faillerinin de bulunamadığı söylenmekte isede polis müdiriyetinde yaptığımız tahkikata göre son zamanlarda Taksimde yalnız bir vak'a olmuş bunun da faili tutulmuş ve bundan başka vak'a olmamıştır.

Hizmetçiler talimatnamesi

Hizmetçiler belediyeden cüzdan alacak

Altı ayda bir halleri tetkik edilecek

Hizmetçilerin bir takım gayri mazbut idarehaneler elinden kurtarılarak salim bir tarzda kontrol edilmelerini temin için bu işle Belediye dairelerinin meşgul olması hakkında bundan evel Cemiyeti Belediyede bir takrir verilmişti. Bu takrir üzerine yapılan tetkikat neticesinde Emanet iktısat müdiriyeti tarafından bir talimatname tanzim edilerek berayı tetkik encümeni Emanete verilmiştir.

Bu talimatname mücibince her idare dahilindeki hizmetçiler o daireye kaydolmak mecburiyetinde bulunacak ve kendilerine birer cüzdan verilecektir. Ayrıca her hizmetçi altı ayda bir polisten ahvâli umumiyeleri hakkında birer rapor alacak ve bu raporları mensup oldukları dairelere götürerek cüzdanlarına kaydettireceklerdir.

Hizmetçilerin dairelerde birer listesi bulunacak, ve dai...ler bu liste üzerin...metçi is...eylenlere tavsiyede bulunacaklardır. Bir hizmetçi bulunduğu yerden ayrıldığı zaman sebebî infikâki elindeki cüzdana yazılacaktır. Maaş hususunda bulundukları yerlerden ayrılanlar himaye göreceklerdir.

Fakat sui ahlâk sahibi olanlar dairelerin himayelerinden mahrum kalacaklardır. Encümeni Emanetçe tetkik edilmekte olan talimatname bugünlerde çıkacaktır. Talimatname çıktıktan sonra hizmetçi işi salim bir usule raptedilmiş olacak ve ötede beride mevcut bazı idare haneler kaldırılacaktır.

Eczacılar

Doktorlarla eczacılar ihtilâfı hakkında

Eczacılardan biri ne diyor

Bazı eczacılarla doktorlar arasında ilâç meselesi hakkında cereyan eden münakaşalar birçok dedikoduları mucip olmaktadır. Eczacılar cemiyeti idare heyeti âzasından Nizameddin Bey, demiştir ki:

— "Eczacıların ihtikâr yaptığı doğru değildir, Ecza depolarından aldığımız müstahzaratı âzamî yüzde on beş kadar kazançla satmaktayız. İlâç fiatleri şehrin her tarafında aynidir. Yalnız masrafı fazla olan eczanelerde fiatler beş on kuruş ziyade olabilir.

Bazı eczacılar fahiş denecek derecede ilâç parası alıyorlar, sa bu gibi münferit hareketle bütün meslektaşlara teşmil ...mek varit olamaz.

Eczacılar doktorlara ...rşı hürmetkârdır ve ancak ...zen reçete yazılırken zühu... vaki olan yanlışlıklara e...ılarm dikkat etmesi kanu... ...mecburiyettir. Bu tenk...mızda hiç ...değildir. Biz doktorlarla ...olmadığı bir ihti...ve me... kar...

...meslektaşlarımızdan birine atfen doktorlar hakkında yapılan neşriyattan müteessiriz. Cemiyetimizin bu gibi mütecaviz neşriyatla alâkası yoktur. Depolarda perakende ecza satışı men'edildikten sonra ecza fiatleri tereffü değil, bilâkis tenezzül etmiştir. Artık münakaşaya istirak etmemeğe karar verdiğimiz için bu söylediklerim son sözlerdir."

Kadın birliğinde içtima

Pazar günü ziyafet veriliyor

Ziyafette yerli kumaştan elbiseler teşhir edileeektir

Türk kadın birliği heyeti idaresi dün bir içtima yapmıştır. Bu içtimada Pazar günü verilmesi mukarrer çay ziyafeti görüşülmüştür. Birlik senelik çayın çok mükemmel olması için icap eden her şeyi yapmıya ve bu meyanda tasarrufa ait sürprizler de bulunmıya karar verdiştir.

Bu meyanda güzellik müsabakasında üçüncü gelen Nezahat hanım tarafından yerli kumaşlarından dikilmiş elbiseler giyilerek teşhir olunacaktır.

M. komisyon

Bitaraf ...

Rivas ...ldı

Müntelit mübadele komisyonu bitaraf azalarından M. Rivas Viküno dün şehrimize gelmiştir. M. Rivas rıhtımda komison reisi M. Anderson, bitaraf azalardan M. Holştad ve Nebil Bey tarafnıdan istikbal edilmiş ve doğruca evine gitmiştir.

M. Rivas, kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

"— Meksika hükûmeti ile İspanya ve Almanya arasında çıkan ihtilâfın halli için intihap olunan hakemler meyanında idim. Vazifem hitam buldu ve buraya döndüm. Buradaki Vaziyet hakkında bir şey söyliyecek vaziyette değilim."

millî iktısattan ne anlıyoruz?

Kapılarımızı harice kapayacak değil istihsalâtımızı artırıp onunla geçinmeğe çalışacağız...

Esnaf ve Emlâk Bankaları müdürlerinin millî tasarruf ve iktısat hakkında fikirleri

Eytam ve Emlâk bankası İstambul şubesi müdürü Mehmet Nedim Bey, anketimize cevaben şu mütaleada bulunuyor:

— Millî tasarruftan anladığımız, kabil olduğu kadar memleketin yetiştirmekte olduğu mahsulât ve emtiayı istimal

Faik Bey

ederek bu suretle hem istihsal kudretimizin artırılmasına hizmet hem de ticarî muvazenenin lehimize olarak ıslahınıtemin eylemektir.

Ancak şunu da unutmamak lâzımdır ki memleketimizde şimdilik istihsaline imkân olmıyan şeyler de verdır. Bunları dahilde istihsal etmek zamana muhtaçtır. Uzun bir müddet için bunları hariçten almağa mecburuz. Ben, millî iktısatçılığı millî bir taassup eseri olarak telâkki etmem. Belki iktısadî vaziyetin zarurî icaplarından telâkki ederim. Bir çok memleketlerin siyasetleri millî iktısat hedefine doğru yürüyor. Ancak, millî iktisadı mü dafaa demek, millî ticaret ve iktisat hudu...mızı harice karşı kapam... ...değil...dir. Millî ik...

istihsali kabil olan şeylerin yetişmesine yardım ederek daima kendi mamulât ve mahsulâtımızı sarfetmektir.

Yerli mallarının revacı etrafında hükûmetimizçe ittihaz edilen karar çok musip ve çok yerindedir. İstihsal ticaretinin tevsiine ve dolayısile paramızın istikrarına büyük hizmetler edeceğine, tesirleri büyük olacağına kaniim.

Hangi ihtiyaçlarımızı azaltabiliriz bahsine gelince: buna vecap vermek için evvelâ ihtiyaçlara bir hudut çizmek icap eder. Halbuki buna imkân yoktur. İhtiyaç dediğimiz şeyler, eğer ihtiyacatı zaruriye cümlesinden ise bunları tehdit etmek tabiî hiç mevzuu bahsolamaz. Yok, eğer medenî ihtiyaçlar kastediliyorsa onların da mühim bir kısmını tahdide imkân yoktur.

Geriye lüks sayılan ihtiyaçlar kalır. Bunlardan bir kısmını belki azaltabiliriz. Ancak, şu da var ki benim lüks telâkki ettiğimi bir başkası tabiî ihtiyaçlar cümlesinden addeder. Binaenaleyh, bunlarda da bir tefrik esası kabul edilemiyeceği için lüks eşya sarfiyatını azaltmağı fertlerin iktısadî menfaatlerine bırakmak daha doğru olur.

Hasılı ben iktısadiyatımızın tanzimi ve tevsii için istimal olunan çarelerden en mühimleri meyanında memleket mahsulâtını kullanmağı ve devamlı bir rağbetle istihsalâtı artırmağı buluyoruz.„

....Esnaf B. M. ne diyor?....

Esnaf Bankası müdürü Faik Bey şu mütaleadadır:

— "Ben millî tasarru... fert... saat onda ...ma k... ...Her aile sahibi bir bütçe yapar. O bütçede mübrem ihtiyaçlarını tatmin ettikten sonra geriye kalanı felâketli zamanları ve karagünleri için saklar.

Şimdi bu aileyi büyütürseniz milet olur. Dahilî eşyanın de ticaret muvazenemizin temin edimiş olacağına şüphe

M. Nedim Bey

yoktur. Millî iktisat cephesi bu suretle tarsin edilince millî servet te tezayüt eder.

İhtiyaçları azaltalım demek doğru değildir. İhtiyaç azalmaz, bilâkis her gün çoğalır. Kendimize medenî dediğimiz müddetçe bunları azaltmağı düşünemeyiz. Ancak bu ihtiyaçların hüsnü idaresi kabildir. Esasen tasarruf da ihtiyaçları azaltmakla değil iyi idare etmekle olur. Kimseye, baloya gitmeyiniz, şampanya içmeyiniz demeğe hakkımız yoktur. Çünkü balo da, şampanya da birer ihtiyacı tatmin ederler.

Bence ihtiyaçlarımızı tedricen yerliden tatmin et...ek ve meselâ modayı kendi...zlarımızın zevkine birakma...ıretile ve daha bazı çarele...rarak israf telâkki edile...lerin önüne geçmek m... ...Pey süre...

talipleri...2/930 cumartesi günü numeroda kâin daireye gelmeleri ilân olunur.

...125 teminat alınır.

Milliyet

Asrın Umdesi "*Milliyet*" tir

3 Kânunusani 1930

MATBAHANE — Ankara caddesi 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
Senelik	400 kuruş	800 kuruş
6 aylık	750 „	1400 „
3 aylık	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez müddeti geçen nushalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 5 en az 2 derece idi. Bugün rüzgâr poyrazdan esecektir. Hava kapalı olacak ve ara sıra yağmur yağması da muhtemeldir.

FELEK

Türkiyenin sesi

bizim [illegible]ndür sesini kesen alışan numarasını [illegible] nun elim sam eski şakraklık yerine bir boş evin derin ve karanlık sükûtu ile karşılaşıyorum. Bu sükûttur ki bizim bir türlü beğenmek istemediğimiz Radyomuzun kıymetini gösterdi. Gâh çalgıcılarından, gâh programından, gâh "emisyon" undan şikâyet ettiğimiz bizim —rahmetli demeğe bir türlü dilim varmıyan— telsiz programı Avrupa radyolarının bir çoklarından iyi olduğunu oraları da dinliyenler râna bilirler... Hele muttasıl gramofon plağı çalan bir sürü Avrupa istasyonu ile kıyas bile edilemiyecek kadar iyi olan bizimkinin dünya dinleyicilerince çok iyi kabul edildiğini bir kaç defa Avrupa matbuatında tesadüf ettiğim neşriyattan anlıyarak iki gün evvel bu sütunlarda yazmıştım. Bu gün de yüreği bizimki gibi çarpan bir Afrikalıdan bizim telsize yeni gelmiş bir mektubu neşrederek geçenki sözlerimi bir daha teyit ediyorum:

13 K. Sanî 1930 Ayni Abît, Cezâyer

Radyo - İstanbul Müdürü B.fendi

Âhizemle merkezinizi almağa muvaffak olduğumu arzetmekle kesbi şeref ederim. Bu muvaffakıyetimden pek memnunum. Programlarınızın [illegible]smi azamını teşkil eden şark musikisizleri hazzu şürura garkediyor. [illegible]sirin garammı getirdiğinden dolayı [illegible]hizleri hazzu şürura garkediyor.

Mükemmel olan merkezinizin hararetli bir samiiyim. Merkezinizin kuvvet ve evsafı fenniyesinin mükemmeliyetinden dolayı sizleri tebrik ederim. Bilhassa bizim hissiyatımızı pek ziyade okşayan alaturka musikinizin ruhnüvaz nagmelerini bize dinlettiğinizden dolayı nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.

Eski hatıratı tarihiyesini unutmıyan Cezayerin hücra bir köşesinden terakkıyt ve inkişafâtile dünyayı hayretlere garkeden Türkiyenin sesini işitmek okadar güzel ki.

Gerek vazifesinin ifasında gösterdiği mütemadi gayretten ve gerekse evsafı fenniyesinin mükemmeliyetinden dolayı İstanbul radyosunu tekrar hararetle tebrik etmeyi bir vecibe bilirim Beyfendi.

Ahmedünnazarî

Gazeteci ve muharrir:

Konstantin, Cezayır

KENDİ KENDİNE İKRAM

İki gün evvel Taksim taraflarında bir bakkal, tanımadığı birine bir k[illegible] bira ikram etmiş... Bak[illegible] nasıl:

Üstü başı temiz bir adam bakkala gelmiş:

— Bana bir kasa bira! Demiş... Çocuğa ver de getirsin.. Parasını vereyim....

Çırak kasayı yüklenmiş adamın peşine düşmüş... Köşeyi dönmüşler... Yüz yüz elli adım daha gittikten sonra müşteri birdenbire bir apartmanın kapısı önünde durmuş... ve çırağa:

— Oğlum, geldik, demiş, lân yüz dirhemlik bir şişe rakı almayı unuttum, kasayı şuraya bırak ta git çabuk yüz dirhemlik getir!..

Tabii o p[illegible] tarvdet ettiği zaman ust[illegible] [illegible]k s[illegible]nan oyunun [illegible]vkine v[illegible] Şu[illegible] bu mozalak oğlanı bir terenc[illegible] s[illegible]mış.

Kulak misafiri

Enaî tekkesi

Misafirden yaka silkenlerden biri de benim burada gıyaben takdim edeceğim arkadaşımdır. Bu zat, misafirden o kadar yılgındır ki rüyasında bile evini misafirler istilâ ederek dehşetle uykudan uyandığı vakidir. Mamafi, dün bu zatın yanında birisi misafirden bahsetmek gafletinde bulunmuştu. Hazret birden bire coştu:

— Canıma yandığımın evi, diye başladı, ev değil ki adeta tekke... Sabahtan gece yarısına kadar işliyor.

Dün akşam, gene alayla gelmişler. Beni kapıdan karşıladılar. Bu teklifsizliğe siz de şaşın ben de şaşayım. Kendimi bir yere misafirliğe gitmiş zannettim. Biraz sonra sofra başına geçtiler. Yediler, içtiler, oh!. [illegible]el keyfim gel...

Dedim ya ev değil tekke... Bi[illegible]si atıldı:

—Sahi, dedi, tekke gibi.. Faka[illegible] acaba eski zamanda olsaydı[illegible]zin eve ne tekkesi derlerdi. [illegible]faî mi, Kadirî mi?

İçini [illegible]erek cevap verdi:

— Ne [illegible]cekler, Enaî tekkesi derler[illegible].

Kulak misafiri

Tiyatro h[illegible]

YAHUDİ

İngiliz ve *Amerikan* hayatı, yalnız bizde değil, diğer Avrupa milletleri arasında bile, merak uyandıran garip tezatlar arzeder. Bu tezatları göz önüne koyan eserler, âdeta bir nevi meçhul memleketlere seyahat romanları gibi, bir cazibeye maliktir.

Ortazamandanberi hıristiyan Avrupanın her tarafında hüküm süren Yahudi düşmanlığı, bilhassa geçen asırda epeyce göze çarpmağa başlamıştır. Bir çok insanların, ticaret işlerindeki müstesna becerikliliğini çekemedikleri Yahudilere karşı duydukları kıskançlığı istismar eden papas güruhu bu çalışkan kavmi tezlil edici tedris ve telkinlerde bulunarak *Yahudi düşmanlığını* âdeta bir meslek kılığına koymuşlardır. On dokuzuncu asrın sonlarına doğru *Fransa* yı alt üst eden *Draytus* meselesi bu cereyanın en şiddetli arazlarından biri idi.

Bir suretle *medenî* adını takınmış milletler arasında bir taraftan dinî propaganda ile kuvvetlendirilmiş hislere bağlı *Yahudi düşmanları*, öte taraftan da ilmin, serbest düşüncenin, insanlık duygusunun tesiri altında böyle taassuptan doğma bir cereyana karşı gelenler iki zıt kutup halini almıştır.

Darülbedayi in son sahneye koyduğu *Yahudi* piyesi, *İngiltere* de asılzadeler âleminde hüküm süren Yahudi düşmanlığını muahaze eden ve bu vesile ile İngiliz cemiyetinin muhtelif tiplerini gösteren bir eserdir.

"Yahudi" de bir İngiliz asılzadesinin şatosunda misafir olanlar arasında yalnız serveti sayesinde itibar gören, fakat için için hem şahsına nefret, hem de servetine haset beslenen bir Yahudi vardır. Bir İngiliz zabiti bir işe yaramaz diye başından defetmek üzre bu Yahudiye verdiği atın, Yahudi tarafından terbiye edilerek mühim bir meblâğa satıldığını öğrenerek haset ve ihtiyaç sevkiyle paraları çalar. Bu sirkatın bütün delillerine rağmen İngiliz zadegânı hep zabitin tarafındadır. Fakat İngiliz hâkimi, İngiliz avukatı, vazife esasatını şahsî hislerinin üstünde tutarlar.

Hırsızlığı irtikâp eden adamın çaldığı parayı vaktiyle iğfal ettiği bir kıza karşı sözle deruhte ettiği borcu ödemeğe tahsis etmesi, her yerde zabiti müdafaa eden bir İngiliz cenaralının sirkat için en kuvvetli bir ispat olabilecek bir müşahedesini mahkeme sorarsa söylememezlik edemiyeceği, müvekkilinin mücrimiyetini ispat eden delili ele geçiren İngiliz avukatının davadan el çekmesi, hep İngil[illegible] [illegible]hlâkının ince gara[illegible]

İşte oyunun cazibeleri bunlardır.

Fikrimizce bu eseri intihap, tercüme ve sahneye vazetmek, beyhude bir külfet olmuştur. Çünkü, bir kere memleketimiz de böyle mutebellir bir *Yahudi düşmanlığı* cereyanı yoktur. Türkler, değil kendilerine bir zararı dokunmıyan unsurlara, hattâ birtakım fertlerinden zarar gördükleri milletler efradına bile top yekûn nefret ve kin beslememişlerdir.

İkinci devrede İngiliz içtimaî yaşayışının hususiyetleri memleketimizde tamamen meçhuldür.

Bu iki sebepten dolayı *"Yahudi"* yi memleketimizde ne seyirciler zevkle arar, ne de hattâ oyuncular tamam ruhunu ihata ederek oynar. Nasıl ki eserin mütercimlerinden biri olan *Bedia* Hanım bile İngiliz kadını sevgisini değil, kendi sevgi tarzını gösterdi. Hattâ *Ercüment* ve *Galip* Beyler müstesna olarak oyunu oynıyanların hiç biri piyesteki tipleri tam olarak teşhis edemiyorlardı.

Bu iki sebebe şu da ilâve edilebilir ki eser de davasını kuvvetle göstermiş değildir. Hele ikinci tablonun sonunda Yahudinin zabit hakkında söylediği *"Hem p[illegible]n, hem karımın hırsızı!"* sözünün manası anlaşılmadığı gibi, altıncı tablodaki feragatin de sebebi belli olmuyor. Eserin asıl müellifi, belki İngiliz zevkini takip ederek, [illegible]leyi yazı ve teşhir etmiş, fakat bağlamamış. Eser meselâ *Bernstein* in *İsraël* i gibi kuvvetli bir Yahudi müdafaası yapamıyor.

Hulâsa zaten bize uymıyan ve aslında da kuvvetli surette tezini kurtaramıyan *Yahudi* nin tercümesi ve oynanması için sarfedilen vakte ve gayrete heder olmuş nazariyle bakılabilir. Bu da gösteriyor ki *Darülbedayi* eser intihabına muktedir elden mahrum vaziyettedir. Bu hakikati artık bu müessesenin hayatiyle alâkadar olanların da anlaması lâzımdır.

İ. NECMİ

Mektepliler müsabakası

En büyük adım..

Mektepliler müsabakası 36 ncı hafta beşinciliğini Üsküdar lisesinden 168 İhsan B. kazanmıştır. Yazısı şudur:

"10 Kânunusani 1930„ Cuma hiç şüphesiz ki, millî tasarruf ve iktısat için, Türk millî sanayiinin inkişafı için en büyük adımın atıldığı mukaddes ve hayırlı bir gündür.

Bu mukaddes ve hayırlı günde millî tasarruf cemiyeti tarafından binlerce Türk Hanımına canlı misallerle yerli malı gösteri[illegible]. Buna mukabil - muhakkak olan - binlerce Türk Hanımının yerli malına rağbet edeceği vadi alındı.

Buna kat'iyen emin olmalıyız ki, bu binlerce Türk Ha[illegible]nın yerli malı giymeğe al[illegible]meleri milyonlarca Türk Ha[illegible]nın da kendisine iltihak ettirecektir. Ayni zamanda yerli malına rağbetin Türk millî sanayiinde yeni bir döüm noktası yaptığını unutmamalıyız. Bu suretle memleketimizde tütecek fabrika bacaları senede giyecek için harice çıkan "Elli milyon„ Türk lirasına da karşı duracaktır. Zira: Vatanın istikbali, milltin istikbalı o memleketinsanayi ve rizaatına bağlıdır.

Padişahların devam eden uykuları yüzünden en son padişah hain Vahtettinin son günlerine kadar memleket sisli bir lamba şişesini andırıyor, m[illegible]leket düşman çizmeleri ta[illegible]dan çiğneniyor, millet se[illegible]ten inim inim inliyordu. İst[illegible]lâl ve İstikbal mahvolmak üzereydi. Bu anda:

İşte bu anda bir Tek Türk meydana çıktı: Mustafa Kemal.

Bütün azmü gayretile çalıştı - Sarayda düşmanlarla birleşen Padişah zevk ve sefasına dalarken -O Cihanşumul harikalar yarattı. Ebedî parlayacak bir meş'ale oldu, sisli bir lâmba şişesine benzeyen [illegible]memleketi [illegible]landırdı, [illegible]ı ve düs[illegible]ketten koğdu ve yep yeni bir "Mustafa Kemal Türkiye'si" vücuda getirdi. Zulmetlere karışan istikbal yolunda koşmağa başladı.

Bir çok eserler vücuda getirerek en son içinde bulunduğumuz millî tasarruf ve iktısadî mücadeleyi açtı, ve bunda da muvaffak oluyoruz.

Bizim için en Büyük adımları teşkil eden bu günlerı otuz altıncı haftanın en mühim haberi sayılmaz mı? İşte gazetenizdeki bir haftalık mütalea neticesi bende hâsıl olan intibalarım bunlardan ibarettir..."

İtizar

Kesreti münderecat hasebile "Aşk Ortakları„ tefrikamızı tehir ettik. İtizar

Küçük Hikâye

Siz işe bakın!..

Eve girdiği zaman, yüzünden düşen bin parça oluyordu.

Arkadaşı Cemil sordu:

— Ne oluyorsun yahu?

*

[Arkadaşı Cemil, meteliksiz bir adamdı. Yanına sığınmış, çanak yalıyordu.]

*

Kâmil cavap verdi:

— Kâfir kadın, bu gece gene güldü, sonra aldırış etmedi.

*

[Kâmil zengince fakat hasis, mahçup bir adamdı.]

*

— Kâfir kadın da kim?

— Budala gibi söz söyleme... Nelliden bahsediyorum...

— Ya!...

*

[Nelli, barlardan birinde artisti. Herkese gülümsiyordu Bu gülüşü, büyük bir safiyetle Kâmil üstüne alınmıştı.]

*

— Sen bu kadına sahiden mi âşıksın?

— Evet.

— Kolay, görüşmenin çaresini bulayım.

— Nasıl?.

— Evvelâ bir buket yolla... Bana makul bir kredi aç...

Kâmil kaşlarını çattı:

* * *

Ertesi gün Cem[illegible] [illegible]elli kuruşa dört tane güzel gül aldı, Ne[illegible]ye yolladı.

Gece Kâmil bara gitti. Kadın bermutat ona güldü, fakat fazla alâkadar olmadı.

Kâmil eve gene çatık geldi.

Cemil sordu:

— Olmadı mı?

— Olmadı.

— Yarın bir buket daha gönderirsin.

— Yağma yok... Ben boş yere para sarfedemem...

* * *

Günler geçti... On beş gün geçti. On beşinci gün Cemil:

— Hâlâ âşık mısın? dedi.

— Evet.

— Kalk kadının evine git.

— Nasıl olur.

— Basbayağı olur.

— Ya kabul etmezse?..

— Kabul etmezse yüzüme tükür.

* * *

Kâmil Nelli'nin evine gitti. Artist kendisini güler yüzle kabul etti ve:

— Sizi bekliyordum, dedi.

— Ya!..

— Evet... On beş gündür, her gün bana çiçek yollayan siz değil misiniz?

Kâmil afalladı:

— Şey... hayır... Yani evet....

Ve o gün Kâmil muradına erdi.

* * *

Ertesi günü Kâmil Cemilden işi sordu. Cemil:

— Evet, dedi, tam on beş gün çiçek götürdüm.

— Parayı nerden buldun? Çaldın mı?

— Merak etme, kesemden [illegible]

— [illegible]mısın?

— Deli [illegible]dına yarım

— Akıllıyım. Ka[illegible] hükü[illegible] [illegible] lira liralık çiçek götürüyor, bir [illegible] bahşiş alıyordum.

Bundan sana bir zarar varmı? Banada yok... Şu halde?..

M. M.

"Milliyet„ in eğlenceleri

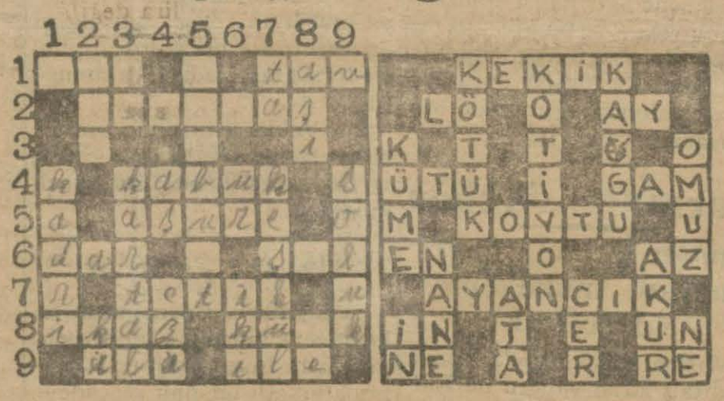

Bugünkü yeni bilmecemiz

SOLDAN SAĞA:

1 — Düğmeli çam (3). Şafakta ağaran yer (3).
2 — Köpek ismi (7).
4 — Ekmeğin üstü (5).
5 — Maharrem tatlısı (5).
6 — Genişin aksi (3). Nam (3).
7 — Tüfeğin çekilecek yeri (5).
8 — Uyandırmak (4). Post (4).
9 — Yükseltmek (3). Beraber (3).

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — İsim (5).
2 — İşlemek (3). Rabıt (2).
3 — Nota (2). Yırtıcı bir kuş (6)
4 — Yemek (2) Cefa (3).
5 — Bugece balosu var (7).
6 — Şiş hastalığı (2). Rakam (3)
7 — Nida (2). Bir tatlı (6).
8 — Şırınga (3). Nota (2).
9 — Renksiz (5).

ANADOLU

SIGORTA ŞIRKETI

Türkiye İş B[illegible]sı tarafından teşkil edilmiştir.

Yangın - Hayat - Nakliye - Kaza - Otomobil - mes'uliyet - Malıye Sigortalarını kabul eder.

Adres: 4 üncü Vakıf han İstanbul

Telefon: İstanbul — 531 Telgraf: İmtiyaz

MÜZAYEDE İLE SATIŞ

İkinci Kânunun 24 üncü Cuma günü sabah saat 10 da Arnavutköyünde vapur iskelesi karşısında ayazma caddesinde 48 numerolu hanede bulunan kıymettar ve nadide eşyalar müzayede suretile satılacaktır: Gayet zarif yemek, oda takımları, asrî ve bizote aynalarla mefruş ve müzeyyen salon takımı, vitrin, diven, koltuk, perdelerle diğer bir lâke salon takımı, onbeşinci Lui sisteminde 24 parçadan mürekkep gayet nefis yatak oda takımı, şezlong perdeler, bronz karyolalar, yağlıboya tablolar çini sobalar, yemek oda sandaliyeleri; Avrupa hasırı kanape takımı, port manto, kolonlar, tabure ve vazolar, tatlı çay ve kahve takımları, bronz elektrik avizeler, biblolar, kristal ve madenî eşya Sahibinin sesi yeni model salon gramofonu plâklariyle beraber vesair eşyai beytiye Anadolu ve Acem halıları ve seccadeleri.

Üç tarafı cadde içi dısı yağlıboya sekiz oda sarnıç kuyu, b[illegible], hamam havuz, telefon elektrik, l[illegible] gazi ve terkos suyu havi hane dahi satılıktır.

Ye[illegible] bi[illegible]

[illegible]ÇINKLAR REVÜ

TAMAMLE SÖZLÜ ve ŞARKILI

Baletolar, danslar; kostümler zinci revüsü en son moda da[illegible] ve şarkılar, 40 kişilik cazband ve saire

CİDDEN FEERİK BİR TEMAŞADIR.

MELEK SİNEMASININ

Önümüzdeki 29 kânunusani 1930 çarşamba akşamı

FEVKALADE GALA SUVARESİ

olarak irae edeceği

NUHUN GEMİSİ

(Rejisörü Mikael Kertez)

filmi ihtişam ve zenginlik itibarile şimdiye kadar görülen en bü[illegible] filmlere bile kat kat faiktir.

ARNOLDİ ZİRKİN orkestrası bu filim için Amerikada yapılan [illegible] adaptasyonlarından iktibasn Nuhun Gemisi filminin iraesi esnas[illegible] çalınmak üzre hususi bir musiki tertip etmiştir.

BUGÜN

BEYAZ GÖLGELER

OPERA SİNEMASININ

Dün akşamdanberi göstermeğe başladığı bu ruhnüvaz SESLİ ŞARKILI FİLMİ görmeğe koşan mutena bir halk filmin fevk[illegible]liğini takdir etmiştir.

[illegible] ile müsehhir MAKEL TORRES şimdiye [illegible]

MONTE BLU[illegible] ticaret muahedesi

oynadıkları rollere kat kat tefevvuk etmişlerdir.

Çar ikinci Nikola ile bütün ailesinin akibeti faclasını canlandıran

ÇARIN SON GÜNleri

filmi dün

ALKAZAR SİNEMASINDA

emsalsiz muzafferiyetleri ihraz etmiştir. Bütün şehir ehalisi bu heyecanaver eseri görmeğe şitap etmektedir.

ELHAM[illegible]

Bütün seyl[illegible]miz için [illegible] essüre şark eden eser, POLA NEGRİ nin MOSKOVALI [illegible] sesli ve şarkılı, İlâveten: SÖZLÜ [illegible] HAVADİSLERİ RUTH ETTİ[illegible] melo[illegible]

SİYAH KUŞLAR

revü trupu dün akşam

FRANSIZ TIYATROSUNDA

pek çok muzaffariyetler ihraz etmişlerdir. Bugün matinede saat 18 de ve suvarede saat 21,30 meşhur dansör LOUIS DUGLAS ve MATMAZEL KOKS iştirakile

LOUISIANA

nam 2 büyük kısımdan ve 40 tablodan mürekkep revüsü temsil edilecektir. Yarınki cuma günü saat 16 da matine ve saat 21,30 da suvare. Cumartesi günü saat 18 de matine

Nuri Be[illegible]

Bu akşam arzuyu [illegible]

DARÜTTALİM SALONUNDA

Bestekâr Kaptan zade Ali Rıza Beyin

HANİMLARDAN mürekkep ORKESTRASI tar[illegible]

İkinci defa olarak

ARMONİK KONSER

ŞEHREMANETİ

Tepebaşı tiyatrosunda bu akşamı saat 21/30 da

YAHUDİ

3 perde 7 tablo

Yazan: John Galsvorthy

Tercüme edenler: Bedia, Vasfi Rıza

Cuma günleri matine saat 15-30 da her cumartesi akşamları için fiatlarda tenzilât yapılmıştır.

Piyanga Müdüriyetinden:

1930 senesi icra edilecek olan keşide listelerinin tabı nümunesi veçhile âleni pazarlık suretile münakasası icra edileceğinden taba talip olacakların 25-1-930 Cumaertesi saat on beş te Piyango müdürlüğünde müteşekkil tayyare cem[illegible]

Yeni neşriyat

Türk Spor

Bu kıymetli spor ve [illegible] mecmuasının 17 inci sa[illegible] gün çıkmış[illegible] Haftan[illegible] hareketi[illegible] [illegible]ttıkça bu [illegible]zemi servetin[illegible] [illegible]olitika„ [illegible]chayatı [illegible] [illegible]zeriş gün en p[illegible] [illegible]erinü[illegible] [illegible]evresinde [illegible]tesin[illegible] [illegible]enceler i[illegible] [illegible]n başka[illegible] [illegible] vatandaş [illegible]mütte resin[illegible] felâketli [illegible]li yençliğ[illegible] bilhassa [illegible]nin [illegible] muktedir [illegible]bi[illegible]an [illegible] den çıktı[illegible] [illegible]yor. [illegible]tli [illegible] Yaln[illegible] dikkat [illegible]

Bebek'te sa[illegible] gayet sami[illegible]da sekiz odalı [illegible] va gazi[illegible] etmektedir.

Hasan zeytin yağı fiatında müthis tenzilât

Litroluk şişeleri 80, teneke ile safi okkası 100 kuruş. Hasan ecza deposunda

Oda meclisi

(Birinci sayfadan mabat)

Liman şirketi müdürü B. söz aldı ve:

— Biz, dedi, Asma köprü edik, en müsait şekil ne- dik. Bir taraftan Emanet raftan biz uğraşacağımıza ir arada çalışırsak iyi ola- söyledik. Ben şahsen as- köprüye taraftar değilim. lim ama asma köprüde E- et heyeti fenniyesinin söy- i gibi 90 metro yüksekte z.

ndan sonra asıl ruzname- eçildi ve müzakereye baş- .

merikada millî sergiler ve ayırlar birliği tarafından elmilel sergilerin hükûmet ından teşkil ve murakaba mesinin mi yoksa edilme- inin mi muvafık olacağını yordu. Bu hususta bir rapor rlanmıştı. Raporda "Sergi- hususî teşekküller tarafın- açılmalı fakat murakabası ûmet tarafından mürakaba melidir". Kanaati izhar edi- rdu.

Hamdi B.: "Buna bence veri- k en iyi cevap biz bu işten mayız demektir" dedi. Fur zade Murat Bey murakaba hükûmet tarafından yapıl- r muvafıktır, şeklinde ce- verilmesini teklif etti ve kabul edildi.

Reynirlerimizin sürümü hak ıa bir rapor hazırlanmıştı. e Hamdi Beyin teklifile bu orun teksirine karar verildi. Bundan sonra Maliye vekâ- tarafından kazanç kanunu- yapılacak tadilâtı nazarı kate alarak hazırlanan rapo- müzakeresine geçildi. Ra- da şu maddelerin tadili te- nni ediliyordu:

— Beyannameye tabi olan- n meşkûk matlûbatının hem lup, hem de meşkûk kaydi- ammet hanesine yazılması ndır.

— Alınmıyan alacakları e memurları tanımıyor ve le gelen zararları nazarı ate almıyorlar. Bu zararlar let olarak serbest bırakıl- münasiptir.

— Konkordatolardan husu- elecek zararın tanınması te- ni edilir.

— Bir ticaretâne için ihti- akçası lâzımdır. Vergisiz ihtiyat akçasına müsaade melidir.

— Her muamele hakkında a gösterilmesi kabil olmu-

— Ticaretâne memurları da vergiye tabi tutulurlarsa ret teşvik edilmiş olur.

Beyannameye tâbi olmıyan- n temennisi:

— Dört sınıfa ayrılmış olan annamesiz esnafın vergisi- tahfifi.

Heyeti idare bunlardan birin üncü maddeleri muvafık memiş 4,5 ve 7 inci madde- görüşmekte kendini mezun stir.

bu raporun talima- k kısmımı vekâlete nunî cihetinin tekrar karar vermiştir. Bun- kongrede görüşüle- müzakere edilerek maa nihayet verilmiştir.

MÜZAYEDE ILE SATIŞ
ESKİ MOBİLYA, TABLO, KOMOD VE SAİRE

İkinci Kânunun 24 üncü Cuma gü sabah saat 10 da Beyoğlunda Pan da hamamda Bilezikçi sokağın- 9 numerolu hanede bulunan ve syü Armaoya ait kıymettar ve lide eşyalar ve tablo koleksiyonu zayede suretile satılıktır.

Gayet zarif salon takımı, hakikî pir mobilyalar, ağaç oyma eski a- eler, nadide markitiri vitrinler, rnimarten salon yazıhaneleri, on ncı Lui şeklinde hakikî sandaliye koltuklar, eski gravürler, yağlıbo- tablolar ampir aynalar, eski ku- şlar biblolar, eski İngiliz ve Edir- saatleri, Çin Japon divar tabakla- sevir kutular, Venesia aynaları, e vazolar, Acem kutuları (Fün- chen) markalı vazolar, onbeşinci şeklinde kanapeler, ampir ve kitiri oyun masaları, ampir bronz t ve Şamdan, sedefli tabureler, arabi eşyalar, şimine eşyaları ve eşyai beytiye. Müşkebat Şiraz, aul halıları. Ondördüncü Lui şek- le hakikî bir komod, Ampir şek- le hakikî bronzlu bir masa. Konse nahsus nefis bir piano. Pey süren en % de 25 teminat alınır.

MİLLİYETİN ŞEHİR HABERLERİ

Vilâyette

Metruk emlâk

Üsküdar ve Kadıköyünde bazı metruk emlâk bulundu

Emlâki metrûke idaresince Üsküdar ve Kadıköy semtlerinde Ermeni firarilerinden metruk bazı emlâki meydana çıkarılmış ve vaziyet olunmuştur.

Bu emlâk Hazine namına kaydedilmiştir.

—o—

İskân işleri

İskândaki dosyaların mülkiye müfettişleri tarafından tetkikatı hayli ilerilemiştir.

Teffiz muamelesi hazirana kadar bitirilecektir.

—o—

Bir istifa

Ahvali sihhiyesine mebni istifanamesini iktısat vekâletine gönderen vilâyet merkez sihhiye baytarı Mehmet Ali B. in istifâsı vekâletçe kabul edilmiş ve vilâyete bildirmiştir.

Müteferrik H.

Boş tenekeler

Benzin, tenekelerin içinden uçmuş..

İnhisar idaresinin 99 bin liralık davası

Petrol inhisar idaresi şehremanetinden 99 bin lira zarar ve ziyan dava ediyor. Davaya sebep şudur. Petrol inhisar idaresi tesis edildiği zaman Çubuklu depolarında ne kadar petrol ve benzin varsa Emanetten satın almıştı. Aradan bir müddet geçmiş, tenekeler açılınca içinde benzin olmadığı görülmüştür.

Depo memurları benzinin müruru zamanla uçtuğunu söylüyorlar. İnhisar idaresinin bu işteki ziyanı 99 bin liradır. İdare iki sene zarfında benzinin bu kadar fire vermediği kanatinde dır. Şehremanetide aksini iddia ediyor.

Mesele adliyeye intikal etmiştir. Mahkeme bu davanın halli için ehli hibreye müracaat etmiştir. Bu hususta Standart, Neftsendikat müdürlerile petrol taciri Kara Eftim oğlu bu hafta içinde mahkemede izahat vereceklerdir.

Emanette

Et ihtikârı

Emanete göre ihtikâr yoktur

Son günlerde et fiatlerinin yükseldiğinden ve bunda ihtikâr olduğundan bahsedilmektedir. Emanet mahafilinde yaptığımız tahkikatta et fiatinde ihtikâr olmadığı söylenmekte ve:

— Ötedenberi muhtelif semtlerdeki et fiati birbirine uymaz. Fakat bu cins farkıdır. Tetkik edilecek olursa esasen 60 kuruşa satılan etin mezbaha fiati 50 ve 100 kuruşa satılan etin de mezbaha fiati 90 kuruş olduğu görülür." Denmektedir.

—o—

Tramvayların borğuları temizlenecek

Tramvay şirketi yağmur damlaları ve buğuları temizlemek üzre tramvay arabalarının ön kısımlarındaki camlara birer rakkase koymağa karar vermiş tir.

—o—

Eski bir ihtilâf

Bundan dört sene evel Emanetin petrol inhisar idaresi depolarında bıraktığı petrollerin firesi yüzünden Şehremanetile petrol inhisarı arasında bir ihtilâf cıkmıştı.

Dünkü akşam rüfekamızdan birinin bu mesele etrafında yazdığı bir yazıya cevaben petrol inhisarı müdürü Hüsnü Bey diyor ki

— "Arada ufak bir ihtilâf vardır. Bu da petrolun vereceği fire farkı olarak 7—8 bin liralık bir farktir. Yoksa yazıldığı gibi 90 bin lira değil."

Ekonomi

Kuru meyve fiatleri

Bu sene fiatler yüksektir, ihtikâr var mı?.

Bu sene kuru meyve fiatleri geçen seneye nazaran biraz daha pahalıdır. Bunda meyve yetişme zamanında vukua gelen yağmur, sel veya bunun büsbütün ziddi kuraklığın tesirini aramakla beraber esnafın ihtikârının en mühim amil olduğunu kaydetmek lâzımdır.

Meselâ İzmir piyasasında ve ya İstanbul satış fiatinde toptan okkası 25 kuruşa olan eyi inciri İstanbul halkı ancak seksen kuruştan yemektedir. Üzüm bu sene nisbeten daha ucuzdur. Fındık olmadığı için ve mevcudu da ihraç edildiğinden hemen hemen yoktur denebilir. Diğer kuru meyve fiatleri ateş pahasınadır; Meselâ kuru kayısı memleketimizin en bol ve en eyi meyvesi olduğu halde okkası 120 kuruştan aşağı değildir. Bereket versin ki portakal, ayva, armut, gibi yaş meyvalar ucuzdur.

—o—

Borsada vaziyet

Dün borsada İngiliz lirası 1028 kuruşta açılmış, ve bir aralık 1029 kuruş 30 paraya kadar yükseldikten sonra akşam 1028 kuruşta kapanmıştır. Liret 9,04 kuruştan, altın 906 kuruştan muamele görmüştür.

—o—

Tütün hastalıklarile mücadele

Tütün inhisar idaresinin, önümüzdeki sene tütünlerimizin hastalıksız olarak yetişmesini temin için yeni ve esaslı bir suretet mücadeleye giriştiğini evvelce yazmıştık. Değirmendere mevkii mücadele merkezi olarak kabul edilmiştir. Burada bir bina kiralanacak ve mücadele ile alâkadar olacak memurların ikametine tahsis edilecektir.

İstanbul Maltepe tecrübe tarlasında yetiştirdiği tohumları bizzat kendisi zer'etmek için bir ay evel İzmite giden umumî müdürlük haşere mütehassısı M. Pren de daima Değirmenderede bulunacak ve Seydiköydeki fideliklere ekilmiş tohumların ne netice vereceklerini tetkik edecektir.

* * *

Kambio Borsası 22/1/930

İSTİKRAZLAR		
Istikraz dahili	097	00,00
Düyunu umumiyeye	195	50
Ikramiyeli demir yolu	7	00
SENETLER		
Iş bankası	12	40
Anadolu demir yolu	21	25
Tramvay. Ş.	69	00
		17,00
I. U. S. Şirketi	38	00
I. Su Şirketi	10	50
		28,50
T. Tütün A. Ş.	4	60
I. Değirmen Ş.	31	40
Ş. Değirmen Ş.	28	00
A. Çimento Ş.	4	75
I. Telefon Ş.	17	25
Ş. M. Ecza Ş.		
Ş. Hayriye		

TAHVİLAT		
Anadolu D. Y. 1. T.		36,00
Anadolu D. Y. 2. T.		36,00
Anadolu D. Y. 3. T.		36,00
Tünel şirketi		4,30,00
Elektirik şirketi		30,00
Rıhtım Şirketi.		16 50
H. Paşa liman şirketi		—

ÇEKLER			
Londra	1028 00,00	Newyork	0,47 37,50
Paris	12 05,00	Atina	36 34,00
Cenevre	2 44,75	Roma	09 04 50
Bükreş	25 37,50	Amsterdam	01 17,50
Brüksel	3 39,50	Sofya	65 25,00
Prag	15 95,00	Berlin	1 98,00
Viyana	3 36,25		

Aşk güneşi

Etem Izzet

Yakılacak kitap müellifinin yeni ve büyük romanı

Pek yakında kitap halinde çıkıyor..

Tütün işi

(Birinci sayfaden mabat)

inhisar zihniyeti yalnız istihlâkte kalmaz istihsalâta da ticarete de kol atar, iş sahasını daraltır. Mühim miktarda tütün ihraç eden müstahsil memleketlerden hiç birinde inhisar sistemi kabul edilmemiştir. Bu memleketlerde bandrol usulü tatbik olunmaktadır.

İzzet ve Hüseyin B. lerin noktai nazarlarına tütün inhisarı müdiri umumîsi Behçet B. şu beyanatile cevap vererek inhisar idaresinin faidelerini ve bandrol usulünün yanlış olduğunu anlatmaktadır:

" — Tütün inhisar idaresi pek vâsi bir teşkilâttır. Depolarımız, fabrikalarımız, vasî bir idare teşkilâtımız vardır. Kırk milyon liralık tütün istok edebilecek bir vaziyetteyiz. Memlekette büyük sermaye iş görür. Kırk milyon liralık tütün istok edecek derecede büyük sermayeli bir şirket bulunduğunu zannetmiyorum. Bandrol usulünün tatbikinde zengin bir şirket bütün küçük sermayeleri belederek Türk tütünlerini şahsî bir inhisar altına olacaktır. Az sermayeliler bu vaziyet karşısında bir iş göremezler.

Şahsî bir inhisar, tütünlerin islahına, mevcut hastalrkların önüne geçmeği düşünmez. Elinde istok bulundurmaz.

Halbuki inhisar idaremiz, tütünlerin islâhını, istok bulundurmağı düşündüğü gibi fiatlerinde nâzımıdır. Tütün mübayaatında yaptığımız teşebbüslerle. zürram tütünlerini iyi bir fizatle satmasını temin ediyoruz. Bu suretle, kendî menfaatımızı bile nazarı itibara almıyarak sırf zürram himayesini düşünüyoruz. Şahsî bir inhisar bu çiheti düşünmez. Sonra en mühimmi bu gibi şahsî teşekkülerin vaki olacak şikâyetleri nazarı itibara olmıyacağı muhakkaktır. Halbuki inhisarımız hakkındaki şikâyetleri dinlemeğe ve icabına bakmağa mecburuz. Bandrol sistemi tatbik edilen memleketlerin de inhisara doğru yürüdüklerini görmekteyiz."

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

8. İNCİ TERTİP 1. İNCİ KEŞİDE:

11 Şubat 1930

Keşideler; Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır.

BÜYÜK İKRAMİYE: 30,000 LİRADIR

Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz.

Diş ağrıları pek tahammül fersadır

Aspirin komprimeleri

almakla derhal teskin olunabilir.

Yalnız kırmızı bandrollu hakiki „Bayer" ambalâjına dikkat ve bu markayı musirren talep ediniz.

Midenizi bozmadan Harbi umumiden evvelki lezzetle halis şekerden imal edilen

TAHİN HELVASI

Yemek isterseniz

HACI BEKİR ZADE

Ticarethanelerinden alınız.

Merkezi: Istanbul Bahçe kapı. Şubeleri: Ankara, Beyoğlu, Pangaltı, Galata, Kadıköy

Beyoğlunda

PANORAMA - PALAS

Birahanesinde her akşam saat beşten itibaren

ASRÎ ŞIK ORKESTRASI

En güzel hanımlar ile

Kemanî Haydar Bey		Hanende:	Selâhaddin Bey
Pianist Mme Angel		„	Melâhat Hanım
Klarinet Şeref Bey		„	Mme Nektar
Kontro - bas İhil Ef.		„	Hamiyet Hanım
Bacist Osman Bey		„	Seher „

Tatil zamanlarında ÇİGAN MUZİKASI

Gayri mübadiller

Tahsilât- Tevziat komisyonundan:

E. No:	Semti	Mahallesi	Sokağı	No	Nevi
787	Beyoğlu	Hacımimi	kumbaracı	51/71	hane
375	Edirnekapı	Atik Mustafa paşa	Ebe.	1	„
758	Beyoğlu	Hacımimi	tercuman çıkmazı	19/25	bir oda 3/5
757	„	„	„	„ „	„ 3/5
754	„	„	„	21/29	„ „ 8/5
356	Galata	Beyazıt	karaoğlan	13	tütün deposu
434	Eyyüp	Cezrikâsım	Çömlekçiler	23	kâgir dükkân maa oda
909-914	Kulekapı	Hoca Ali	dubek çıkmazı	30	hane
415	Üsküdar	Gülfemhatun	uncu	2	dükkân
1114	Büyük ada	Küşadiye	cami	7	hane
583	Yeni köy	Güzelee Ali paşa	Köybaşı caddesi	324	dükkân
1637	Kadıköy	Cafer ağa	Mühürdar	1	„
1042	„	„	Yaverağa	6	hane

Balâda muharrer emlâkin bir sene müddetle icarı müzayedeye çıkarılmıştır. taliplerin yüzde on nisbetinde pey akçalariyle ihalei kat'iye günü olan 1/2/930 cumartesi günü saat onda Beyoğlundu İmam sokağında 20 numeroda kâin daireye gelmeleri ilân olunur.

İNKIBAZ
MİRATON PASTİLLERİ
CHATEL-GUYON menba'nin tabii emlahile
Latif ve Hoş bir müteyyindir

Seyriseferler

Merkez Acentası; Galata köprü başında, Beyoğlu 2362 Şube centesi: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

Trabzon ikinci postası

[Ankara]vapuru 23 Kânunusani perşembe akşamı Galata rıhtımından hareketle Zonguldak İnebolu Sinop Samsun Ünye Fatsa Ordu Gireson Trabzon Rizeye gidecek ve Of Trabzon Polathane Gireson Ordu Fatsa Samsun Sinop İneboluya uğravarak gelecektir.

İzmir sür'at postası

(GÜLCEMAL)vapuru 24 kânunusani Cuma 14,30da Galata rıhtımından hareketle Cumartesi sabahı İzmire gidecek ve Pazar 14,30 da İzmirden hareketle Pazartesi sabahı gelecektir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur

ANTALYA POSTASI

(KONYA) vapuru 26 K. sani pazar 10da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Vndifli, Kalkan, Sakız Çanakkale, Geliboluya uğrayarak gelecektir.

Bozcaada postası

(GELIBOLU) vapuru 25 K. sani cumartesi 17 de idare rıhtımından hareketle Gelibolu Lapseki Çanakkale İmroz Bozcaadaya gidecek ve Çanakkale Lâpseki Geliboluya uğrayarak gelecektir.

TAVILZADE MUSTAFA ve birader.eri vapuru

Muntazam Ayvalık Ekspresi

T.Z Saadet vapuru

Kânunusaninin 23 üncü perşembe gü nü akşamı saat on yedide Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçük kuyu, Altınoluk Edremit, Burhaniye, Ayvalık ve dikili iskelelerine azimet ayni iskelelere uğrayarak avdet edecektir. Mahallî müracaat : Yemiş Tavilzade biraderler. Telefon Istanbul 2210

MÜZAYEDE ILE SATIŞ

İkinci Kânunun 24 üncü Cuma günü sabah saat 10 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde İmam sokağında 8—10 numaralı İmam apartımanının 2 numerolu dairesinde bulunan ve müsyü Rudolf Shrödere ait kıymettar ve nadide eşyalar müzayede suretile satılıktır.

Ondördüncü Lui ceviz yemek odasında takımı büfe dresuvar oval masa 8 adet sandaliye ve divandan mürekkep, gayet zarif salon takımı, kanapeler 2 koltuk 6 sandaliye ve yeni halde 3 çift perdeden mürekkep kanape, 2 koltuk ve 6 sandaliyeden mürekkep asrî diğer salon, kanape ve koltuklar, pomiye takımı Ondördüncü Lui yaldızlı ağaç oymalı bayü, büyük aynalı aynalı dolap lavabo ve gece masasından mürekkep yatak odası, diğer asrî 2 adet yatak odaları, aynalı dolap, lavabo demir karyola, gardroplar, burolar, kütüphane, yazıhane sandaliyeler, portmanto, arabesk taburlar borulariyle çini sobalar, kolon kanapeler, kadrolar perdeler, elektrik ütüvizeler, muşambalar, sofra takımı çay takımı, mutbak takımı, Singer makinası, 80 adet plâklariyle gramofon vesaire. Anadolu ve Acem halıları. Piano. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

PERŞEMBE
23 K.SANİ 930

Emniyet sandığı müdürlüğünden;

zayede bedeli L.	İkraz N.	merhunatın cins ve nev'i	Borçlunnu ismi
50	10910	Rumelihisarında Alitorlak mahallesindeHamam sokağında eski 20 yeni 18 numaralı bir hanenin tamamı.	Seniye H. Ali ve Hidayet Ef. ler
30	11712	Kadıköyünde Rasimpaşa mahallesinde Çayır caddesinde eski 66 mükarrer yeni 84 numaralı bir hanenin tamamı.	Anastas Ef.
50	13833	Kasımpaşada Kulaksızahmetkaptan mahallesinde Ebekadın sokağında eski 16 mükarrer ve yeni 18 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Mehmet Ali B. Firdes H.
50	14754	Kadıköyünde Tuğlacıbaşı mahallesinde Kuyubaşı sokağında eski 72 ve yeni 7 numaralı maa bahçe bir köşkün tamamı.	Fatma H. Hüseyin Hulki Mahmut Selahattin ve Mehmet Veliyittin B.ler
00	15189	Boyacıköyünde Mektep sokağında 7 ve 7 mükarrer numaralı bir hanenin tamamı.	Süleyman B. Sadiye H.
00	18242	Topanede Karabaşmustafa efendi mahallesinde Lüleci arsası ve Kale sokağında eski 26, 26 yeni 26, 3 numaralı bir ahırın tamamı.	Şevket Ef.
00	17689	Emirgânda Muvakkathane caddesinde eski 46, 44 mükarrer yeni 40, 38 numaralı iki dükkânın tamamı.	Fatma Hadiye H.
50	18355	Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde eski ve yeni Misk sokağında eski 2 mükarrer ve yeni 36 numaralı maa bahçe iki bölüklü muhtacı tamir bir hanenin tamamı.	Nezihe Mümine, Lûtfiye Hanımlarla Mustafa Kemal, İbrahim Necati Mehmet Saffet Beyler.
60	20453	Unkapanında Yavuzersinan mahallesinde Zeyrek caddesinde eski 21, 23 yeni 27, 29 numaralı maa oda bir dükkânın altı hisse itibarile dört hissesi.	Ziyaettin, Fahrettin B. lerle Emine Sabiha, Havva Seniha, Ayşe Meliha H. ler
50	20473	Yeniköyde Güzelcealipaşa mahallesinde Köybaşı caddesinde eski 350 yeni 336, 336-1 numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	Hayriye Feleksu H.
11	412	Emirgânda Mektep sokağında eski 37 yeni 55 numaralı bir hanenin tamamı	İsmail Ali ve Ali Beyler
25	917	Unkapanında Hızırbey mahallesinde Hacıkadın sokağında 50, 75 98 numaralı maa dükkân bir hanenin tamamı.	Nuri, Mehmet Ef ler
90	1045	Ayvansarayda Mustafapaşa mahallesinde Lonca caddesinde eski 72, 74 yeni 82, 84 numaralı maa dükkân bir hanenin tamamı.	Nazmiye H.
00	1261	Kasımpaşada Çatmalımeşçit mahallesinde 3 ilâ 13 numaralı hamam ve maa dükkân bir hanenin tamamı.	Hayrünnas ve Hadimünnas Beylerle, Ayşe Şaziye H.
50	1417	Sarıyerde Madenbağları sokağında eski 117 mükerrer yeni 4 numaralı maa bağ bir köşkün tamamı.	Saniye H.
0	1419	Unkapanında Yavuzersinan mahallesinde Ayazma caddesinde Otluk sokağında eski, 2, 2 mükerrer 4, 568, 568 yeni 208, 2, 4, 4, 6 numaralı maa oda iki dükkânın tamamı.	Hüseyin Ef.
75	1423	Hasköyde KiremiçiAhmetçelebi mahallesindeTavukkçuçrkmazı sokağında eski 1, 141 yeni 1, 3, 5, 3-1, 3-2, 133 numaralı beş bap dükkân ile bir kıt'a iratlı arsanın tamamı.	İsak Cofraril oğlu Bakkal Natan Efendi
70	1533	Vefada Vinikşeçaettin mahallesinde Bostan sokağında eski 3 ve yeni 12 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Hüsnü Ef.
23	1675	Çengelköyünde atik Telgrak cedit Aralık sokağında eski 16 yeni 3 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	İsmet H.
30	1696	Hasköyde Turşucu mahallesinde Sıvacı Ahmet sokağında eski 6 yeni 8 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Yusuf Çavuş
60	1748	Büyükderede Çamiişerif sokağında eski 7 ve yeni 13 numaralı bir hanenin tamamı.	Armenuhi H.
00	1825	Şehzadebaşında Fevziye mahalle ve caddesinde eski, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2 2 mükerrer yeni 107 107-1, 109, 1 1-1, 3, 5, 7 ,9, 11, 13, 15 numaralı 9 bap dükkân ve Şehzadebaşı caddesinde iki bap dükkân ve bu dükkânlar üzerinde üç odanın tamamı.	Bedri Cemal H.
150	1876	Fethiyede Kâtipmuslihitin mahallesinde Çıkmazfethiye sokağında eski 17 ve yeni 2 numaralı bir hanenin tamamı.	İsmail Ef. Şerife H.
050	1896	Kasımpaşada Tahtakale mahallesinde atik Yağhane cedit Üzunyoldereboyu sokağında eski 1 ve 11 defa bir yeni 102, 102-1, 106, 108, 110 110-1, 110-2, 110-3, 110-4, 110-5, 112 ilâ 124-1 numaralı 9 bap dükkân ve bir bap kahvehane ile odaları müştemil bir hanenin 190 hisse itibarile 164 hissesi.	Mahmut Cemil B. Cavide H.
115	2171	Fatihte Haraççımuhittin mahallesinde Gelenbevî sokağında eski 4 yeni 16 numaralı maa müştemilât bir bap hanenin icareteyinli muayyen mahallinin 4 humus hissesile mukataalı muayyen mahallinin yetmiş iki sehim itibarile elli altı sehmi.	Ayşe H.

Yukarıda ikraz numaraları yazılı emlâk vadesi hitamında borcun verilmemesi hasebile altmış bir gün müddetle müzayedeye çıkarıldığından talip olanların ve fazla tafsilât almak istiyenlerin Sandık satış amirliğine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Türk Maarif Cemiyeti İstanbul mümessilliğindn

TÜRK MAARİF CEMİYETİ

Mektep defterleri

ve güzel yazı dersleri defterleri

Her yerde arayınız. Umumî deposu İstanbul, Fincancılar yokuşunda Şark Hanında 18 numradadır.

Lâleli'de Mustafa Efendiyi katletmekle maznun ve müddei umumilikçe idamı talep edilen Yakup Ef. nin muhakemsine dün başlanılmıştır. Maktulün iki zevcesi ve çocukları dava safahatını takip etmektedirler

STANDARD

İNGİLİZ KARYOLALARI

Gayet sağlam ve rahatırlar.

Beyaz **15**, siyah **14** lira

Beyoğlunda 370 numaralı

BAKER Mağazalarında

Tursun Bey kazasında alâçam ormanının sokuldak mevkiinde iki buçuk sene müddetle ve beher metro mikâbı 300 kuruş bedelle müzayedeye çıkarılıp talip zuhur etmeyen 570/-3654 metro mikâp devrik çam eşcarı şartnamesi dairesinde 13-1-930 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle tekrar müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin Balıkesir orman idaresine müracaatları ilân olunur.

Nakliye masrafında şimdiye kadar görülmemiş bir tasarruf

Bir buçuk tonluk yeni Ford kamyonu kullanan tüccarlara temin edilen hayatî bir ehemmiyeti haiz istifadeler.

1. **ALIM** fiatı ucuz, ve kullanışı masrafsız. (37,5 kilometroda bir galon).
2. **İDARE** masrafı azdır ve yedek aksamı her istenilen ande tedarik edilebilir.
3. **AZAMÎ** kuvvet (40 Beygir ve motörün fennî surette dakik hareketi).
4. **KAMYONUN** boş olarak avdetinde vakit zıaına meydan vermeyen bol bir sür'at.
5. **KUDRETİNDE** ve malzemesinde kat'î bir emniyet.
6. **SAHİBİNİN EMRİNE AMADE** kılınan hususî surette alıştırılmış mütahassıs makinistler sayesinde temin edilen âlemşümul bir teşkilât.

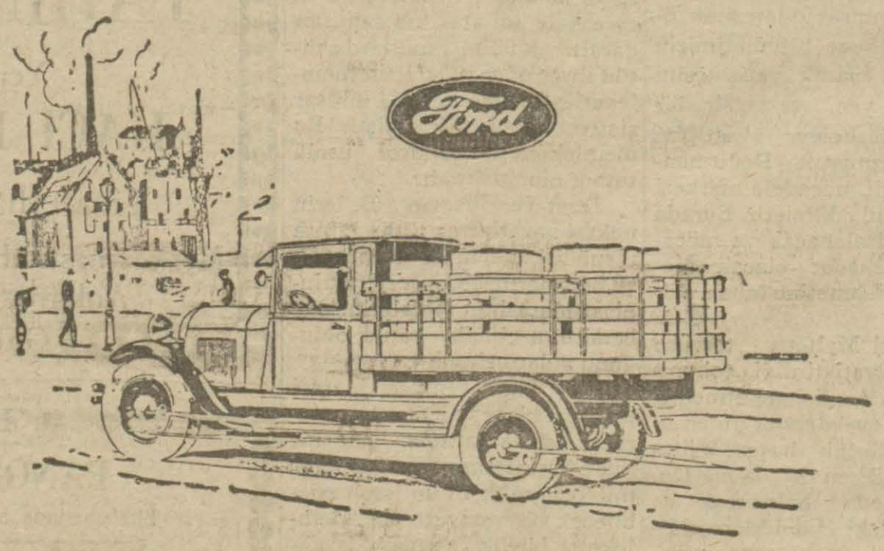

FORD MOTOR COMPANY EXPORTS INC.,

Doktor S. Fresko

Müvellit ve kadın hastalıkları mütehassısı

Konsültasyon saatleri: 14-17

Beyoğlunda Sofyalı sokağında 32 numaralı Mayidis hanının 2 numaralı dairesinde.

Telefon: B. O. 2917

Kütahya Vilâyetinin gediz kazasında vaki Karapınar devlet ormanında elde mevcut kat'i işletme plânı mucibince senevi 1610-288 metro mikâp hisabile beş senede 8051-445 metro mikâp gayri mamûl sarı ve kara çam eşcarı kat ve ihraç olunmak üzre beher metro mikâp gayri mamulü 661 kuruş bedeli muhammenle ve kapalı zarf usulile olbaptaki şartname ve mukavelenamesinde mündericiç şerait mev'zua dairesinde 7-1-930 tarihinden 27-1-930 tarihine kadar yirmi gün müddetle tekrar müzayedeye vaz edilmiştir.

Müzayede 661 numaralı kanunun ahkâmı umumiyesi dairesinde icra edilecektir, sureti müzayede ile şartname mukavelename muhteviyatlarını anlamak üzre taliplerin Gediz orman idaresine ve Kütahya, Konya, Eskişehir İstanbul, Ankara, Bursa Adana orman müdüriyetlerine ve İktisat Vekâleti orman müdüriyeti umumiyesine müracaatları ilân olunur.

İstanbul sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğünden:

Maraş Vilâyetinin Pazarcık, Andırın ve Güksun kazalarına tayin olunacak hükûmet Etibbasına verilmek üzre mahallî hususî idaresince ayrıca seksener lira üçret tahsisat konulmuştur. Mezkûr mahaller hükûmet tababetlerine talip olacakların ayni zamanda Belediye tababetine de tayin kılınacaklarından bu suretle idare hususiyeden tahsis kılınan 80 lirada kendilerine verilecektir. Talip olacakların derhal müracaatları ilân olunur.

Emlâk ve Eytam Bankası İstanbulşubesi

Kiralık emlâk

Esas No.	Mevki ve Nevi	Bedeli icarı
100	Büyükadada Kamino Sokağı 19 No. lı Bağ	400 lira
70	Beykozda Tokat Mevkiinde Sebze Bahçesi	275 lira

Balâda müharrer emlâk bilmüzayede icar edileceğinden taliplerin yevmi ihâleye müsadif 30/1/930 Perşembe günü saat on altıda Şubemize müracaatları.

LÂSTİKÇİ HÜSEYİN HÜSNÜ

ve şirketi ticarethanelerindeki ayakkaplar tamamile yerlidir. Mallar metin ve zarif olup fiatlar ehven ve maktudur. Yerli şapkaları da vardır.

MÜTEFEKKİRLERE ve Musiki meraklılarına

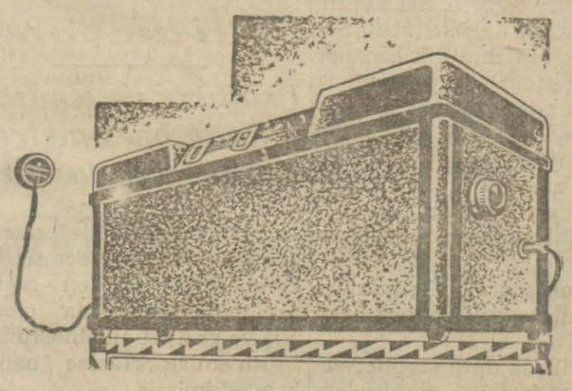

Evinizde bir Radyo cihazı yalnız musikiyi değil aynı zamanda dünyanın edebî, tıbbî ve siyasî havadislerini temin eder.

Bunları daha iyi dinlemek için bir

Filips Radyosu na

İhtiyacınız vardır.

Türkiye umumî vekilleri:

HELİOS MÜESSESATI

GALATA

İstanbul Nafia fen mektebi mübayaat komsiyonundan:

Mektebimizin 930 Mayıs gayesine kadar olan et, ekmek yaş sebzesine yevü ihalede talip zuhur etmediğinden mevadı mezkürenin içinde bulunduğumuz ayın30 ncı Perşembe günü saat 13 te kapalı zarf usulile münakaşaları yapılacağından taliplerin mezkûr günde teminat makbuzları ile mektebe müracatları.

Müsabaka ile memur alınacak

Emniyet sandığı müdürlüğünden:

Emniyet sandığınca alınacak memurlar için ahiren görülen lûzum üzerine 26/1/930 Pazar günü yeniden hesap ve ticaret, defter usulile yazıdan müsabaka imtihanı yapılacağından evvelki ilânımızda muharrer şerait dahilinde imtihana dahil olmak istiyenlerin 25/1/930 Cumartesi günü akşamına kadar Sandık muhasebe âmirliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

Ticaret işleri umum müdürlüğünden:

Sigorta şirketlerinin teftiş ve mürakabesi hakkındaki 25 Haziran 927 tarihli kanun hükümlerine göre Türkiyede Yangın, Nakliyat sigorta işlerile iştigal eylemek üzre tescil kılınmış olan ecnebî sigorta şirketlerinden (Danüp) umumî sigorta şirketinin Türkiye umumî vekili haiz olduğu salâhiyete binaen bu kere müracaatla kendisinin gaybübeti esnasında yerine şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda müddei, müddeaaleyh ve üçüncü şahıs sifatlariyle hazır bulunmak üzre Jozef Redeğlia Efendiyi vekil tayin eylediğini bildirmiş ve lâzımgelen kâğıtları vermiştir. Keyfiyet tetkik edilerek muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Devlet Demiryolları ve Limanları Umumî idaresinden:

25 Kânunusani tarihinde münakasası icra edilecek olan Konya Yenice hattı üzerinde Haci Kırı istasyonu civarındaki ocaktan çıkarılacak 8000 M3 balastın mükavele ve şartnamesindeki son teslimat müddetinin Haziran 1930 nihayeti ve teahhürlerin de son tarihi Temmuz 1930 gayesi olarak tashih edildiği alâkadarana tebliğ olunur.

İstanbul Defterdarlığından:

336 senesinden 927 malî senesi nihayetine kadar millî hükûmet bütçelerinden matlubu olanlarla gerek millî hükûmet ve gerek sakıt hükûmetin adi emanat ve millî hükûmetin bütçe emanatı hesaplarında mukayyet olanlar ve gerek 927 senesi gayesine kadar ifa edilen hidemattan mütevellit alacaklar 928 - 929 senelerinde bütçe emanatına alınmış olanlarla eytam sandıkları tasfiye komisyonundan 927 senesinde hazineye devr edilüp hazinecede 928 senesinde ait olduğu malsandıklarına nakl olunan mebaliğ tasfiyeye tabi bulunduğundan bu gibi alacağı bulunanlar Şubat 930 nihayetine kadar arzuhal ile bulundukları mahallin en büyük malmemuruna müracaat eyleyüp yetlerindeki matlubat vesikalarını vererek mukabillinde müracaat vesikası almaları lâzımdır. Bu müddet zarfında müracaat etmemiş ve vesika almamış olanların iddia ettikleri alacak 1513 No. lı kanun mucibince katiyen hazine lehine sakit olacaktır. Şubat 930 nihayetinden sonra hiç bir mazeret kabul edilmeyeceğinden alacak iddiasında bulunanların 930 senesi Martından evvel bulundukları mahalin en büyük malmemuruna müracaat etmeleri ilân olunur.

İstanbul mahkemeyi Asliye Birinci ticaret dairesinden:

İstanbulda Şamlı Hanında üçüncü katta 19 No. da ticaretle müştegil iken 28-8-929 tarihinde İstanbul beşinci hukuk mahkemesince iflâsına karar verilmiş olan Pirizade Osman Zeki Beyin hususatı iflâsiyesinin rüyet ve tesfiyesi zımnında avukat Ari Beyin sendik tayin kılınmış olduğundan müflisi merkum zimmetinde alacağı olanların kanunu ticaretin 199 ve 200 inci maddeleri mucibince talikiki düyun için tarihi ilândan itibaren yirmi gün zarfında senedatını mahkemeye teslim eylemeleri v müddeti mezkûre hitamından sonra üç günde yani 15 Şubat 930 Cumartesi 16 Şubat 930 Pazar ve 17 şubat 930 Pazartesi günlerinde saat 14 de birinci ticaret mahkemesinin iflâs muamelâtına mahsus odasına gelerek Sindik Bey muvacehesinde alacaklarını ispat ve kayıt ve taşdik ettirmeleri ve müddeti mezkûrede ispatı vücut edemiyen alacalılar hakkında kanunu mezkûrun 210 inci maddesine tevfiken muamele olunacağı ilân olunur.

BAKÜS RAKISI

Müdürü Mes'ul Burhaneddin